Megújuló alapú energiatermelés és energiatárolás támogatása vállalkozások számára

Pályázati Felhívás (azonosító: 2025/MA/TAROLO/01)

Társadalmi egyeztetése

Társadalmi egyeztetés kiírása: 2025.06.12.
Társadalmi egyeztetés lezárta: 2025.06.24.

Köszönjük a beérkezett észrevételeket és javaslatokat, melyekre a válaszok az alábbiakban találhatóak.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Almási Judit
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025.06.16
Észrevétel / Válasz:

Ha jól értem, a Felhívástervezet szövegét, önkormányzati tulajdonban lévő cégek KKV-ként nem pályázhatnak itt. Nagyvállalatként, tehát nem kis-és középvállalkozásként (mérettől függetlenül) önkormányzati tulajdonban lévő cégek bent vannak-e a jogosultsági körben?
A pályázati Felhívás (a továbbiakban: Felhívás) nem tartalmaz erre vonatkozóan korlátozást, így önkormányzati tulajdonban lévő cégek is pályázatnak bármilyen cégméretben. Azonban a pályázónak szükséges megfelelnie a Felhívás 4.1.pontja szerinti feltételeknek.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Kárpáti Lilla
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025.06.16
Észrevétel / Válasz:

1039 TEÁOR kóddal rendelkező cégek (mezőgazdasági feldolgozó üzemek) jogosultak a támogatásra? Fog módosulni a Felhívás a pályázók körével kapcsolatban?
A Felhívás keretében olyan vállalatok pályázhatnak, amelyek megfelelnek a Felhívás 4.1. pontjában meghatározott feltételeknek. TEÁOR kód szerinti szűkítést nem tartalmaz a Felhívás.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Czirbus Edit /CEIS
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025.06.17
Észrevétel / Válasz:

A Felhívás 8. oldalán a terület előkészítési, műszaki ellenőri és a mérnöki feladatok a B. a) Szakmai célt szolgáló tevékenységek, valamint a B. b) Járulékos tevékenységek között is feltüntetésre kerültek, ezért javasoljuk egyértelműsíteni, hogy melyik kategóriában tervezendők.
A Felhívás 3.1.2. fejezete pontosításra került. A területelőkészítés, mérnök feladatok és műszaki ellenőrzés a XI. járulékos tevékenységek alatt szerepel.

A Felhívás 10. oldalán a 3.3 c) alpontját és a hozzá tartozó lábjegyzetet hogyan kell értelmezni? „Nem támogatható a közcélú hálózatról történő leválás” „…a közcélú hálózatról történő leválás, mint tevékenység jelen Felhívás keretében támogatható…” Pontoson milyen tevékenység támogatható/nem támogatható, és mely kapcsolódó költségek elszámolhatók/nem elszámolhatók?
A Felhívás pontosításra került. A távhőrendszerről történő leválás nem képezheti a projekt részét. Azonban a közcélú villamos hálózatról való leválás képezheti a projekt részét, ugyanakkor az ezzel kapcsolatos költségek nem számolhatóak el. Lsd. Felhívás 3.3. c) és 5.5. nem elszámolható költségek utolsó pont (a közcélú villamos hálózatról történő leválás) lábjegyzete.
Műszaki- szakmai elvárások fejezet c) pontjában foglalt vállaláshoz kapcsolódóan az lenne a kérdésünk, hogy a nem megújuló energiaforrás felhasználása során keletkező hulladékhő tárolását szolgáló fejlesztés beleférhetne-e a Felhívás célrendszerébe?
A Felhívás 7. műszaki-szakmai elvárások pontja alapján "az addicionális tárolókapacitás esetében a tárolt energia legalább 75%-át közvetlenül csatlakoztatott megújuló energiaforrásokból tárolja a működés minden egy évére vetítve". A nem megújuló forrásból származó hulladékhő nem tekinthető megújuló energiaforrásnak, így nem támogatható.
„A Kedvezményezett az általa vállalt saját hozzájárulást képes finanszírozni, ezt megfelelően alátámasztja. A saját hozzájárulás rendelkezésre állásának igazolása a pályázat részeként Pályázó által benyújtásra került.” Ezzel szemben az 5.3 pont szerint „A teljes hozzájárulás rendelkezésre állásának igazolása a Támogatói Okirat kiállításának feltétele.”
A Felhívás 5.3. pontban egyértelműsítésre került, hogy a saját hozzájárulás rendelkezésre bocsátásáról szóló igazolását a Pályázónak legkésőbb a Támogatói Okirat kiállítását megelőzően kell eljuttatni a Támogatóhoz. A Felhívás 10.2. pályázati dokumentáció e) pont szerinti nyilatkozat csatolása szükséges a pályázat beadásakor.
A Felhívás 31. oldalán szereplő 5. értékelési pont így hangzik: „Amennyiben a pályázat villamosenergia-tárolásra irányul, a projekthelyszínhez tartozó villamosenergia-hálózati csatlakozási szerződésben vagy a megkezdett csatlakozási eljárást igazoló Műszaki Gazdasági Tájékoztatóban vételezési kapacitás megjelenik.” Javasolja a benyújtandó dokumentumok közé felvenni.
A benyújtandó dokumentumok köre kiegészítésre került.
A Felhívás 33. oldalán szereplő 8. pontozásos értékelési szempont így hangzik: „Kulcsrakész éles üzem eléréséhez szükséges beruházás fajlagos költsége - beleértve a tervezés, építés, felújítás, berendezések, anyagok és egyéb költségeket.” A pontszám számítására vonatkozóan lesz megadva iránymutatás?
A hivatkozott értékelési szempont törlésre került.
A Felhívás 33. oldalán szereplő 8. pontozásos értékelési szempont így hangzik: „A minimálisan elvárt tervezett hasznos élettartamhoz képest vállalt többlet élettartam hónapokban megadva” A Felhívás tervezet nem tartalmazza a minimálisan elvárt tervezett hasznos élettartamra vonatkozó konkrét értéket, ezért nem egyértelmű ez a szempont.
A hivatkozott értékelési szempont törlésre került.
Mivel több mértékegység is jellemzi egy energiatároló kapacitását, pontosan milyen képlet alapján kell számítani a beszerzésre kerülő energiatároló egység/létesítmény teljesítményének és a projekthelyszínen rendelkezésre álló vagy tervezett megújuló energiatermelő létesítmény/eszköz(ök) összkapacitásának arányát, amelynek el kell érnie a legalább 20%-ot.
A szakmai elvárás pontosításra került. Az energiatermelő összekapacitás helyett összesített csúcsteljesítmény (kWp) került meghatározásra. A Felhívás 6. Projekt indikátorok című pontja is pontosításra kerültek.
A Megvalósíthatósági Tanulmány tartalmi elemei megismerhetők lesznek még a Felhívás megjelenése előtt?

A megvalósíthatósági tanulmány elkészítését útmutató fogja segíteni, ez a pályázati Felhívás megjelentetésével együtt kerül publikálásra.
Ha a támogatás odaítélése a pontszám (rangsor) szerint történik, akkor miért van lehetőség a pályázat felfüggesztésére? A pályázat és a dokumentáció komplex, a pályázók számára fontos a tervezhetőség és kiszámíthatóság.
A pályázati Felhívás felfüggesztésének lehetősége az értékelés módszertanától független feltétel. A pályázati konstrukció sikeres, határidőre történő megvalósítása érdekében Támogató a felfüggesztés lehetőségét fenntartja.
A Felhívás 38. oldalán található mérföldköves táblázat szerint a projekt legkésőbbi befejezési határideje 2028. december 31., míg a 9.2 pontban 2027. december 31. szerepel a projekt megvalósulásának záró dátumaként.
A Felhívás pontosításra került az észrevétel mentén. A projektek megvalósítási határidejét 2028. december 31-ben rögzítettük a Felhívás 9.2 pontjában.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Divinyi Ágnes
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025.06. 17.
Észrevétel / Válasz

Saját felhasználási célú megújuló villamos energia- és/vagy hőtermelő rendszer kiépítése az elszámolható költségek legfeljebb 30 %-a lehet, ahol elszámolható a terület-előkészítés, területrendezés, építési munkák, eszközbeszerzés költsége, anyagköltség, licensz vásárlás költségei, próbaüzem is tervezhető. Az alábbi költségek nem haladhatják meg az elszámolható költségek 5%-át: építési munka, villanyszerelési munkák, technológia szerelés, próbaüzem, kapcsolódó infrastruktúra kiépítés költségei, közműkiváltás díja, anyagköltség. Ez utóbbi korlátozás mire vonatkozik?
A Felhívás 5.4 pontja módosításra került egyetlen költségvetési korlát maradt meg. A megvalósíthatósági tanulmány, a tervezés, a projektmenedzsment, a közbeszerzési, a műszaki ellenőri szolgáltatásra, valamint a tájékoztatás és nyilvánosság költségekre az összes elszámolható költség 10%-a fordítható. Egyéb %-os korlátot nem tartalmaz a Felhívás.
Mikortól számolhatóak el költségek (a Pályázati Felhívás 5.4 és 5.5. pontjai), mikor tekintendő a projekt megkezdettnek (a Pályázati Felhívás 9.1. pontja)?
A Pályázati Felhívás 5.4. pontja tartalmazza a költségek elszámolására vonatkozó elveket. Az Általános Pályázati és Projekt Megvalósítási Útmutató 3.4.1. pontja szabályozza a projekt megkezdését. Mindkét feltétel pontosításra került.
A megvalósíthatósági tanulmány helyett nem elég a 7.g) pontban szereplő koncepció terv? A Felhívás 3. sz melléklete lenne a megvalósíthatósági tanulmány sablon. Ez mikor lesz elérhető?
A megvalósíthatósági tanulmány a pályázat kötelező melléklete a Pályázati Felhívás 10.2 pontja szerint, amely nem helyettesíthető. Míg a 7.g) pontban szereplő koncepcióterv csak az újonnan telepített vagy bővített megújuló energiatermelésre vonatkozó információkat mutatja be, addig a megvalósíthatósági tanulmány a teljes beruházásra, illetve projektre vonatkozik. A megvalósíthatósági tanulmány útmutató a pályázati Felhívás 3.sz. melléklete.
A csatolandó pályázói nyilatkozatot aláírhatja a meghatalmazott?
Nem, a pályázó képviseletre jogosult tisztségviselője írhatja alá.
„A Pályázó szervezet és a Pályázó részéről legalább 25%-os tulajdoni részesedéssel rendelkező vállalkozások/nonprofit szervezetek stb. utolsó lezárt, teljes (365 nap) üzleti évre vonatkozó közzétett éves beszámolójának elérhetőnek kell lenni a https://e-beszamolo.im.gov.hu/ honlapon, azok pályázati felületen keresztül történő benyújtása nem szükséges.” A cégünknek külföldi leányvállalatai is vannak, ezek

közvetlenül nem szerepelnek az e-beszámoló felületen, viszont a cég konszolidált beszámolója tartalmazza a leányvállalatok eredményét is. Vannak olyan külföldi vállalkozások is, amelyek nem szerepelnek a konszolidált beszámolónkban, ezek esetében elegendő egy nyilatkozat?
Az e-beszámolót és a konszolidált beszámolót a Számviteli Törvény szerint szükséges elkészíteni. Amennyiben a konszolidált beszámoló bizonyos külföldi vállalkozásokat nem tartalmaz, akkor ezeket a Számviteli Törvény szerinti előírások szerint kell kezelni, a beszámolónak és mellékletének a szükséges indoklásokat tartalmaznia kell. Az ezzel érintett vállalkozásokról egy nyilatkozat benyújtása szükséges.
Az értékelési előfeltételeknél az 5. esetében villamosenergia-hálózati csatlakozási szerződés szerepel, nincs szigetüzemű működésre vonatkozó kivétel (a mi napelemparkunk nem a hálózatra termel)
A Felhívás kiegészítésre került, az értékelési előfeltételeknél a 3. pont az alábbiak szerint fogalmaz: "A projekthelyszínre vonatkozó villamosenergia-hálózatcsatlakozási szerződés, vagy azt megelőző Műszaki-gazdasági tájékoztató (MGT) vagy az igénybejelentés benyújtása igazolásra került, valamint a csatlakozás garantált időtartama a projekt befejezés legkésőbbi határidejét nem haladja meg. Amennyiben hálózati csatlakozás nem merül fel (szigetüzem), ez a szempont megfelelt minősítéssel értékelendő."
5. értékelési szempont: *A műszaki terv szerint az eddigi normál üzletszerű működés fenntartásához a hálózatról vételezni tervezett energiamennyiség százalékos csökkenése, VAGY hőtárolás esetén: A hőenergia felhasználási hatásfok javulása, vagyis a hőveszteség mértékének százalékos csökkenése.* (1) Mivel már működik a szigetüzemű napelempark és az energiatárolóval az a cél, hogy ne menjen veszendőbe a megtermelt energia aktuálisan fel nem használt része, ezért ugye itt csak a korábban leszabályozott mennyiség lehet a csökkenés? (2) Egy gyógyszergyárnak hatalmas energia igénye van, ehhez képest a csökkenés százalékos arányban kifejezve alacsony, de konkrétan viszont jelentős lehet. Lehetne-e ennél a szempontnál konkrét számot és nemcsak százalékot figyelembe venni?
(1) Igen. (2) A százalékos mérőszám módosítását nem tartjuk szükségesnek. A hivatkozott nagyon eltérő üzemméretekből fakadó pontozási anomália feloldása érdekében a keret fele elkülönítésre került a mikro-, kis- és középvállalkozások részére, ezzel kivédve, hogy a nagyvállalatok esetlegesen kiszorítsák a kisebb vállalkozásokat.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Csillag Mária
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025.06.17.
Észrevétel / Válasz:

Javasolja a 20 milliós minimum projektméret csökkentését (10.000.000 Ft támogatás 50%-os intenzitásnál), mivel több kisebb vállalkozás számára – különösen a mikro- és kisvállalkozások körében – a magas belépési küszöb kizáró tényező lehet, még akkor is, ha egyébként a beruházásuk megfelelne a szakmai és műszaki elvárásoknak.
A Támogató részéről nem tartjuk indokoltnak az igényelhető támogatási összeg intervallum módosítását.
Azon esetekben is legyen elszámolható költség az energiatárolási projekt részeként a kapcsolódó hálózatbővítés, amennyiben annak műszaki kivitelezése már a pályázat meghirdetése előtt, de 2025. január 1. után befejeződött. Indoklásként szeretném kiemelni, hogy a hálózatfejlesztés és az energiatárolás funkcionálisan szorosan összefüggnek, külön kezelve e két beruházási elem szakmailag és gyakorlati szempontból sem indokolt valamint a szükséges hatósági engedélyeztetési, hálózati csatlakozási, valamint műszaki kivitelezési folyamatok gyakran több időt vesznek igénybe. Egy komplex rendszer (pl. napelem + energiatároló + hálózati csatlakozás) teljes körű lebonyolítása akár 18–24 hónapot is igényelhet, amely szintén az eredményes pályázat meghiúsulását jelentheti.
Az általános csoportmentességi rendelet (651/2014 EU rendelet) 6. cikke előírja, hogy a rendelet ösztönző hatással bíró támogatásokra alkalmazható.

A rendelet szerint "A támogatás akkor tekinthető ösztönző hatásúnak, ha a kedvezményezett a projekttel vagy tevékenységgel kapcsolatos munka megkezdését megelőzően írásbeli támogatási kérelmet nyújtott be".
A pályázat benyújását követően pályázó saját kockázatára megkezdheti a megvalósítást, de Felhívás megjelenését megelőzően megkezdett tevékenység esetében nem érvényesülhet az ösztönző hatás, így a javaslat nem támogatható.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Máté Attila
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025.06.18.
Észrevétel / Válasz:

A pályázat keretében napelemmel és beépített akkumulátorral ellátott világítótestek beszerzése támogatható-e a 3.1.1. pont szerinti "Energiatároló egységek/létesítmény beszerzése" tevékenység keretében?
Az Európai Bizottság által jóváhagyott dokumentum és az ez alapján készült Pályázati Felhívás kizárólag energiatároló rendszerek és saját felhasználási célú megújuló villamos energiatermelő rendszer kiépítését támogatja, a világítótestek beszerzése nem támogatható.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Anonim véleményező
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025.06.18.
Észrevétel / Válasz:

Javasolja a minimum 10 millió forintos támogatási összeg 5 millió forintra történő csökkentését, az alábbi indokok alapján: 1. Szélesebb vállalkozói kör bevonását tenné lehetővé - kis beruházás is növeli a versenyképességüket 2. A támogatási intenzitás arányai miatt szükségtelenül nagy beruházásra ösztönözhet 3. A keretösszeg hatékonyabb, igazságosabb elosztása érdekében (túl kevés pályázat a KKV szegmensben) 4. Összhangban van a hazai kkv-szektor valós beruházási lehetőségeivel (az energiatakarékossági beruházások teljes költsége gyakran 10–18 millió forint között mozog, különösen a megújuló energiatermelés + energiatárolás kombináció esetén.)
A Támogató részéről nem tartjuk indokoltnak az igényelhető támogatási összeg intervallum módosítását.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Décsi András, PMG Hungary Kft.
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025.06.18.
Észrevétel / Válasz:

Költségtípus tervezésekor (18. oldal) van egy külön rész: Megújuló hőtermelő villamosenergia-, vagy kapacitás kialakítására/bővítésére - összes elszámolható költség 30%-a. Pontosan ide mely költségeket kell hozzáadni a 30%-t figyelembe venni? Ugyanakkor: • Építési munka • Villanyszerelési munkák • Technológia szerelés • Próbaüzem • Kapcsolódó infrastruktúra kiépítés költségei • Közműkiváltás díja • Anyagköltség - 5% Vagyis a megújuló kapacítás kialakításához kapcsolódó esetleges építési munka, villanyszerelési munka, anyagköltségre is vonatkozik ez az 5% szűkítés? Ugyanitt jelezzük, hogy a projektek energetikai észszerűsége azt diktálja, hogy a Megújuló hőtermelő villamosenergia-, vagy kapacitás kialakítására/bővítésére szánt projekt részarány 40%-ra kerüljön megemelésre.

Az 5%-os korlát törlésre került. Szakpolitikai döntés alapján a megjelent Felhívásban a megújuló termelő kapacitások részaránya nem haladhatja meg a teljes költségvetés 33%-át, a javasolt módosítás nem fogadható el.
7. műszaki-szakmai elvárások i) "Jelen Felhívás keretében beszerzésre kerülő energiatároló egység/létesítmény teljesítményének el kell érnie legalább a projekthelyszínen rendelkezésre álló vagy tervezett megújuló energiatermelő létesítmény/eszköz(ök) összkapacitásának 20%-át." A teljesítmény és a kapacitás önmagában nem összehasonlítható, kéri a harmonizációt.
A szakmai elvárás pontosításra került. Az energiatermelő összekapacitás helyett összesített csúcsteljesítmény (kWp) került meghatározásra. A Felhívás 6. pontja indikátorok is pontosításra kerültek.
Kéri a Felhívás felfüggesztését pontosítani: 50 milliárd Ft keretösszeg elérése esetén azonnal, vagy 120-150% esetében.
A pályázati Felhívás pontosítása nem szükséges. *„Amennyiben a támogatásra rendelkezésre álló kötelezettségvállalási keret kimerül, vagy annak kimerülése előre jelezhető, a Támogató a pályázati portálon közleményt tesz közzé a benyújtási lehetőség felfüggesztéséről, vagy lezárásáról. „*
5. *„Amennyiben a pályázat villamosenergia-tárolásra irányul, a projekthelyszínhez tartozó villamosenergia-hálózati csatlakozási szerződésben vagy a megkezdett csatlakozási eljárást igazoló Műszaki Gazdasági Tájékoztatóban vételezési kapacitás megjelenik*." **Kérjük módosítani igénybejelentésre**, mivel MGT az igénybejelentéstől 30 napos határidő alatt elvi határidővel kerül kiadásra, de az eset több, mint 90%-ban tapasztalatból mondjuk, hogy 60 nap. Az MGT legyen az Támogató Okirat kiadásának feltétele.
A Felhívás egyértelműsítésre került akként, hogy a pályázatbenyújtás feltétele az igénybejelentés igazolása, az MGT-nek pedig az első kifizetés feltételeként kell rendelkezésre állnia.
A projekt költségvetésének megalapozottsága és költséghatékonysága: a projekt keretében tervezett költségtételek szükségesek, kellően alátámasztottak és nem tekinthetőek túlárazottnak. Kéri annak bemutatását milyen módszereket alkalmazzon a pályázó - 3 db árajánlat, piacfelmérés stb.
A pályázónak a pályázati szakaszban nem szükséges alátámasztania. Az értékelő a piaci árak ismeretében vizsgálja ezen szempont szerint a pályázati dokumentációt.
Értékelési szempont: *"A projekt egyes költségeinek indokoltsága és támogathatósága alátámasztott, amely magába foglalja a lefolytatott közbeszerzési ellenőrzés eredményét is amennyiben a támogatást igénylőnek volt a tervezett fő tevékenységvonatkozásában közbeszerzési eljárása*." A vállalkozói kör 95%-a nem közbeszerzés köteles, így a Pályázati Felhívás 10 pontja miatt ne kelljen közbeszerzési eljárást lebonyolítaniuk. Az itt adható 10 pontot esetleg ISO 14001 és 5001 (az egyik 5 pont, mindkettő 10 pont) minősítéshez lehetne rendelni minősítve a vállalkozás eddigi környezetvédelmi és energiatudatossági intézkedéseit.
A Felhívás módosításra került, az értékelési szempontot már nem tartalmazza a megjelent Felhívás.
Értékelési szempont: *"A beruházás barnamezős beruházásnak minősül, vagyis nem jár természetes területek további beépítésével"* Ezt kérjük pontosítani! Arra gondolnak, hogy egyáltalán nem jár további építési munkával? Energiatároló esetén alapozás is annak minősül meglévő telephely esetében? Vagy csak pl. további földönálló napelemek telepítése?
A Felhívásban pontosításra került, hogy mi számít zöld-, illetve barnamezős beruházásnak a Felhívás 10.3.4. pontjának lábjegyzetében.
Értékelési szempont: "*Kulcsrakész éles üzem eléréséhez szükséges beruházás fajlagos költsége - beleértve a tervezés, építés, felújítás, berendezések, anyagok és egyéb költségeket."* Ez a szempont nem veszi figyelembe az egyes beruházások sajátosságait, illetve ha jól értjük, egyértelműen a olcsóbb megvalósítási körülményeket preferálja. Az itt szereplő 20 pontot hogyan adják? Van valamilyen piaci benchmark erre? Ha van, kérjük a Felhívásba foglalni.
A Felhívás módosításra került, az értékelési szempontot már nem tartalmazza a megjelent Felhívás.
Értékelési szempont: "*Élettartam A minimálisan elvárt tervezett hasznos élettartamhoz képest vállalt többlet élettartam hónapokban megadva (0-36 pontozva, a 36 feletti már nem)"*

A minimálisan elvárt tervezett hasznos élettartam (SOH) nagyban függ a használat módjától (alkalmazott kisütések száma stb.) A gyártók-kivitelezők ezt általában az egyedi használati igények alapján adják meg. Itt erre gondolnak, mint minimális elvárt tervezett hasznos élettartam? Kérem pontosítsák, hogy az egyes kérelmekben ezt objektíven a pályázók mivel tudják alátámasztani illetve mit értünk alatta pontosan.
A Felhívás módosításra került, az értékelési szempontot már nem tartalmazza a megjelent Felhívás.
Újrahasznosított tárolóelemeket tartalmazó tárolókapacitás aránya a teljes tárolókapacitás arányában. Mit értünk tárolóelemeket alatt? Magában az akkumulátorban mennyi újrahasznosított cella van? Vagy újrahasznosított alapanyag (lítiumstb.) van? Vagy ha gyártó igazolja, hogy mondjuk a cellamodul tartó műanyag újrahasznosított alapanyagból készül az elfogadható? Vagy a fémanyagok újrahasznosítása is elég? Mivel szükséges ezt alátámasztani? Gyártói igazolás/Termék dokumentáció?
Tárolóelemek alatt a tárolórendszer technológiájának alapjául szolgáló alapanyagot értjük. A pályázó azt köteles megadni, hogy a teljes tárolókapacitás mekkora hányadát biztosítják olyan tárolóelemek, amelyek igazoltan újrahasznosított alapanyagokat tartalmaznak. Amennyiben a pályázó előzetesen vállalja újrahasznosított elemek használatát, azt gyártói garanciával szükséges alátámasztani.
3. mérföldkő A projekt befejezése, 100%-os készültségi fok elérésekor, de legkésőbb 2028. december 31-ig szükséges benyújtani. Ugyanakkor itt ez szerepel: A projekt megvalósulásának záró dátuma és a költségek elszámolhatóságának végső határideje 2027. december 31. Most akkor melyik dátum a helyes?
2028. december 31. A Felhívás e tekintetben javításra került.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Mobilrouter Kft. (Vigh Gábor)
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025.06.19.
Észrevétel / Válasz:

Értékelési szempont: *Újrahasznosított tárolóelemeket tartalmazó tárolókapacitás aránya a teljes tárolókapacitás arányában.* Arról, hogy egy beépített tárolóelem újrahasznosított, kell valamilyen igazolást benyújtani? Amennyiben igen, azt milyen formában és kinek kell kiállítani (gyártó, forgalmazó, telepítő)?
A Felhívásban pontosításra került, hogy gyártói garanciával szükséges alátámasztani. Lásd a Felhívás 10.3.4. pontjának lábjegyzetében.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Anonim
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025.06.19.
Észrevétel / Válasz:

c) "*A 651/2014/EU Rendelet (ÁCSR) 41. cikkének megfelelően a Támogatást igénylő vállalja, hogy az addicionális tárolókapacitás esetében a tárolt energia legalább 75%-át közvetlenül csatlakoztatott megújuló energiaforrásokból tárolja…*" A hivatkozott "651/2014/EU Rendelet (ÁCSR) 41." cikkében nincsen ilyen jellegű kitétel, javasolja törölni.
A *fejezeti kezelésű előirányzatok és központi kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló* 15/2023. (VII. 25.) EM rendelet 29. § (3) b) pontját figyelembe szükséges venni, ahol a 75%-os elvárás szerepel. A 651/2014/EU Rendelet 2023.06.23-tól hatályos változatában a 41. cikk (1a) pontja szintén tartalmazza a 75%-os kitételt. A Felhívás 7. b) pont szövege ennek megfelelően pontosításra került.
c) "A 651/2014/EU Rendelet (ÁCSR) 41. cikkének megfelelően a Támogatást igénylő vállalja, hogy az addicionális tárolókapacitás esetében a tárolt energia legalább 75%-át közvetlenül csatlakoztatott megújuló energiaforrásokból tárolja…" Az addicionális tárolókapacitás esetében a tárolt energia legalább 75%-át közvetlenül csatlakoztatott megújuló energiaforrásokból tárolja a működés minden egy évére (365 nap) vetítve" rész véleményünk szerint nehezen teljesíthető. Nemzetgazdasági szempontból kiemelten fontos, hogy a megvalósuló

kiserőművek és energiatárolók részt kell és tudjanak venni a megfelelő rendszerszintű szolgáltatásokban. Egyik oldalon kötelező a részvétel, másik oldalon, ha a hálózatról vételezés 75%-ban maximalizálódik, úgy olyan bizonytalanságot okoz a behívhatóságban, ami a beruházókat abba az irányba tolja el, hogy magasabb árat adjanak az aFRR szolgáltatásra, ami ellentétes a kormányzati és az 1.2-es pontban megfogalmazott célokkal. A másik, ami a 75%-os érték eltörlését indokolja, hogy a kiépítendő rendszerek minden időpillanatban fognak a hálózatról vételezni a szabályozási tehetetlenségből és az elosztói bírságok elkerülése végett. A 75%-os számításnál így a főmérőnél mért fogyasztás számolható úgy, hogy az akkumulátorba lett betáplálva. Ez a kisebb méretű rendszereknél már eleve 80-90%-os értékre csökkentik a mozgásteret, amit a korábban taglalt aFRR szolgáltatás még tovább fog rontani. Javaslat: a 7. (c) törlendő. Amennyiben a pályázat kiírója előírja, úgy maximum 50%-os, de inkább kisebb értékre javasoljuk csökkenteni.
A 15/2023. (VII. 25.) EM rendelet 29. § (3) b) pontját előírja a 75%-os elvárást. A 651/2014/EU Rendelet 2023.06.23-tól hatályos változatában a 41. cikk (1a) pontja szintén tartalmazza a 75%-os kitételt. Az előírást jogszabály írja elő, a Felhívás nem módosult.
i) "Jelen Felhívás keretében beszerzésre kerülő energiatároló egység/létesítmény teljesítményének el kell érnie legalább a projekthelyszínen rendelkezésre álló vagy tervezett megújuló energiatermelő létesítmény/eszköz(ök) összkapacitásának 20%-át." Javasoljuk pontosítani, hogy az energiatermelő összekapacitása és akkumulátor egység/létesítmény teljesítménye hogyan számolandó. Javasoljuk, hogy kerüljön megjelenítésre az energiatermelő [kWp] és akkumulátor [kW] dimenziók is a szövegben. Indoklás: A MEKH és egyéb hatóságok számára a kWp, amire a pályázatban hivatkoznak, nem releváns információ, mert az erőműveknél a beépített energiatermelő (inverter) teljesítménye [kW] fontos, de a pályázati kiírásban a kWp a követendő szám.
A szakmai elvárás pontosításra került. Az energiatermelő összekapacitás helyett összesített csúcsteljesítmény (kWp) került meghatározásra. A Felhívás 6. pontja indikátorok is pontosításra kerültek.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: ÁTI-SZIGET IPARI PARK – KOVÁCS-F. GÁBOR
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025.06.19.
Észrevétel / Válasz:

Ipari parkot üzemeltetnek, ahol számos KKV és nagyvállalat működik. Már rendelkeznek napelemes, visszwatt-védelemmel ellátott, magánvezeték-hálózatra kapcsolt kiserőművel. A pályázati kiírás 3.2.1 B) a) pontjában megfogalmazott „Saját célú felhasználás” fogalom pontosítását látjuk szükségesnek azzal, hogy minden olyan felhasználás figyelembe vehető, azaz saját célúnak minősíthető legyen a pályázatban, mely a közcélú hálózathoz való csatlakozási pont(ok), az**az POD-ok mögötti belső hálózaton történik, függetlenül attól, hogy azt a fejlesztést megvalósító, vagy annak a belső magánvezeték hálózatára kapcsolódó felhasználó gazdasági társaságok használják fel.** Javaslatunk figyelembevételével más Ipari Parkok, illetve más saját belső hálózatot üzemeltető társaságok is részt tudnak vállalni a közös célok megvalósításában.
Saját felhasználási célúnak tekinthető a felhasználás akkor is, ha a közcélú hálózathoz való csatlakozási pont (POD) mögötti belső hálózaton történik, függetlenül attól, hogy azt a fejlesztést megvalósító, vagy annak a belső magánvezeték hálózatára kapcsolódó felhasználó gazdasági társaságok használják fel.
A pályázati kiírás 7. e) pontját javasoljuk kiegészíteni azzal, hogy a megújuló energiatermelő, valamint energiatároló berendezések kapcsolódhassanak magánvezeték hálózathoz is.
A hivatkozott pont kiegészítésre került a magánvezeték hálózattal a megjelent Felhívásban 7. d) pontjában.
A pályázati kiírás 7. h) pontját javasoljuk kiegészíteni azzal, hogy azoknál a megújuló energiatermelő rendszereknél, melyek nem épülethez kapcsolódóan kerültek megvalósításra (földre telepített berendezések), illetve azoknál az épületre telepített rendszereknél, melyek még a hatályos építésügyi

törvény előírásai szerinti használatba vételi eljárás folyamatának bevezetése előtt épültek, elegendő legyen a már működő napelemes kiserőmű használatba vételi engedélyének bemutatása a pályázatban.
A megjelent Felhívásban a 7. g) pont szabályozza a kérdést, illetve meghatározza a kitételt, amikor a projekthelyszín tekintetében nem szükséges a használatbavételi engedély.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Bíró Koppány Ajtony (MLSZKSZ)
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025.06.19.
Észrevétel / Válasz:

Javasolja: B. Megvalósítás a) Szakmai célt szolgáló tevékenységek felsorolást kiegészíteni az alábbi tevékenységgel: Elektromos teherjárművek töltésére alkalmas töltő infrastruktúra telepítése.
Az Európai Bizottság által jóváhagyott dokumentum alapján kizárólag energiatároló rendszerek és saját felhasználási célú megújuló villamos energiatermelő rendszer kiépítése támogatható, valamint az ehhez kapcsolódó, Felhívásban felsorolt kiegészítő tevékenységek. Egyéb tevékenységek - pl. töltő infrastruktúra telepítése - nem támogatható. A pályázati Felhívás az EB támogatási dokumentummal összhangban készült.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: SG Opus Consulting Kft.
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025.06.19.-06.20.
Észrevétel / Válasz:

Az i). pontban meghatározott műszaki-szakmai elvárásoknál előírt 20%-os tárolókapacitás követelménye nem teljesen világos, különösen a már meglévő és tervezett kapacitások arányának figyelembevétele esetén. Javasolja pontosabban meghatározni, hogy hogyan számítandó ez a 20%-os követelmény, különösen abban az esetben, ha a projekthelyszínen már vannak korábban kiépített rendszerek.
A szakmai elvárás pontosításra került. Az energiatermelő összekapacitás helyett összesített csúcsteljesítmény (kWp) került meghatározásra. A Felhívás 6. pontja indikátorok is pontosításra kerültek.
Értékelési előfeltétek, fenntarthatóság (6. pont): kritériumok igen tágak, például a biológiai sokféleség megőrzése vagy a társadalmi-gazdasági funkciók rontásának kérdése nem egyértelműen mérhető kritériumok. Javaslat: Konkrét példákkal vagy mérési módokkal kellene pontosítani, mit tekintenek ezek a kritériumok alatt megfelelő teljesítésnek.
A Felhívás 3.sz. melléklet szerinti megvalósíthatósági tanulmány útmutató tartalmaz iránymutatást.
A fenntartási jelentésben elvárt indikátorok esetében: (1) energiatárolóban eltárolt megújuló energia mennyisége és (2) termelt megújuló energia összmennyisége, nincs pontosan meghatározva, hogy milyen típusú dokumentáció és mérés szükséges, javasolja ezt kifejteni.
A fenntartási jelentések tartalmára vonatkozóan a későbbiekben tesz a Támogató közzé útmutatót. 3.1.2. fejezetben (Önállóan nem támogatható tevékenység) szerepel az alábbi tevékenység: "Az energiatároló és termelő rendszer mérési és felügyeleti rendszerének kiépítése és integrációja a meglévő és/vagy új szoftveres rendszerekbe".

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: FÉMALK Zrt.
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025.06.23.
Észrevétel / Válasz:

c) "A 651/2014/EU Rendelet (ÁCSR) 41. cikkének megfelelően a Támogatást igénylő vállalja, hogy az addicionális tárolókapacitás esetében a tárolt energia legalább 75%-át közvetlenül csatlakoztatott megújuló energiaforrásokból tárolja..."

Javasolja a rugalmas hálózati kiegyenlítés és a tárolók minél jobb kihasználhatóságának szempontját is figyelembe venni, és a 75%-os küszöb csökkentését. Álláspontja szerint az energiatárolók akkor tudnak hatékonyan hozzájárulni a villamosenergia-rendszer működéséhez, ha lehetőség nyílik azok éjszakai – jellemzően alacsony árú és alacsony rendszerterhelésű – időszakokban történő töltésére is. Az ily módon betárolt energia a reggeli csúcsidőszakban történő visszatáplálással hatékonyan csökkentheti a rendszerterhelést, miközben nem csökkenti a megújuló forrásból betárolt energia éves mennyiségét, és a tárolók műszaki paramétereire sincs érdemi negatív hatása. Alternatív javaslatként javasolja annak megfontolását, hogy az arány számításából kerüljenek kizárásra azok az időszakok (pl. éjszaka), amikor az adott rendszerben – kizárólag fotovoltaikus termelés esetén – nem állhat rendelkezésre megújuló energiaforrás
A *fejezeti kezelésű előirányzatok és központi kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló* 15/2023. (VII. 25.) EM rendelet 29. § (3) b) pontját figyelembe szükséges venni, ahol a 75%-os elvárás szerepel. A 651/2014/EU Rendelet 2023.06.23-tól hatályos változatában a 41. cikk (1a) pontja szintén tartalmazza a 75%-os kitételt. A Felhívás nem módosult a jogszabályi előírás okán.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Anonim
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025.06.23.
Észrevétel / Válasz:

Ugyanazon pályázati feltételek és adminisztráció vonatkozik egy 10 millió Ft-ra pályázó kisvállalatra, mint a több milliárdos beruházási igényű, 1 Mrd Ft-os támogatásra pályázó nagyvállalatra. Javasolja, hogy 100 Millió Ft projektméret alatt egyszerűsített megvalósíthatósági tanulmány beadása legyen kötelező.
A megvalósíthatósági tanulmány útmutató – ahogy a nevében is benne van – útmutatóként szolgál a projekt, azaz a tervezett fejlesztés teljeskörű bemutatására. Az MT útmutató szerinti elvárások nem hagyhatók el.
3.1.1.-ben az energia tároló egység alatt mit értünk? o BESS+PCS+ ezek összekötése akkor is, ha nem egy konténerben vagy kabinetben vannak. o A PCS + transzformátor közös konténer az energia tároló egység részének számít?
A verzérlőeszközök költségeit az 3.1.2 Önállóan nem támogatható tevékenységek között szereplő "energiatároló és megújulóenergia-termelés vezérléséhez szükséges hardvereszközök" soron kell betervezni.
3.1.2 „Saját felhasználási célú megújuló villamos energia- és/vagy hőtermelő rendszer kiépítésére" Javasolja, hogy az elszámolható költségek 50%-a legyen a villamos energia- és/ vagy hőtermelő rendszer kiépítésére. Ezzel lehet ugyanis az önellátás mértékének %-os értékét érdemben növelni abban az esetben, ha a jelenleg működő napelemes rendszer magas hatékonyságú.
Szakpolitikai döntés alapján a megjelent Felhívásban a megújuló termelő kapacitások részaránya nem haladhatja meg a teljes költségvetés 33%-át, a javasolt módosítás nem fogadható el.
Felhívás 3.2. pontjában írt "Támogatás a pályázat benyújtása előtt megkezdett projekthez nem nyújtható." megjegyzés kapcsán kérdésünk, hogy mi minősül "megkezdett projektnek" (pl.: ha energetikai tervek/ számítások készültek korábban, melyek a Pályázat keretein belül elszámolhatóak lennének, akkor ez már megkezdett projektnek minősül)?
A megjelent Általános Pályázati és projekt Megvalósítási útmutató 3.4.1. pontja tartalmazza.
Felhívás 4.2 pontjában "Támogatásban nem részesíthetők köre"-ként nem szerepel korábbi, hasonló tevékenységre vonatkozó Támogatás igénybevétele/ megvalósítása, mint tiltó tényező. A korábban támogatott piaci szereplők új projektekkel pályázhatnak-e?

Igen, pályázhatnak, ha nem valósul meg kettős finanszírozás, az elszámolhatósági feltételek teljesülnek, a projektek szakmailag függetlenek és leválaszthatóak egymásról.
A q) pont alapján a projektcégek nem pályázhatnak. Az ugyanakkor nincs kizárva, ha egy vállalat PPA keretében egy ilyen projektcégtől vásárol napenergiát, akkor maga az energiafelhasználó (fogyasztó) pályázatot nyújtson be.
A pályázatra jogosultak körét a Felhívás 4.1. pont tartalmazza. A pályázónak meg kell felelnie továbbá az értékelési szempontoknak, mint például a 10.3.4. pont 7. feltétele, amely szerint „a fogyasztási helyen a megújuló energiatermelés éves mennyisége nem haladhatja meg a telephely éves energiafogyasztását." A 7. d) pont szabályozza a PPA feltételeket.
Az építési munkák 5%-os költségkorlátja. Jelentősen eltérő lehet egy KIF és egy KÖF-ös hálózattal rendelkező ügyfélnél fellépő addicionális indokolható kivitelezési munkálatok. Ezért javasoljuk ennek a %-os értéknek a megfontolását vagy pontosítását. 5% nagyon kevés, javasolja a legalább 25%-35%-ot korlátot, mivel minden szerelési munka és anyag díj ide tartozik.
A Felhívás 5.4. pontja alapján egyetlen költségvetési korlát maradt meg. A megvalósíthatósági tanulmány, a tervezés, a projektmenedzsment, a közbeszerzési, a műszaki ellenőri szolgáltatásra, valamint a tájékoztatás és nyilvánosság költségekre az összes elszámolható költség 10%-a fordítható. Egyéb %-os korlátot nem tartalmaz a Felhívás.
A leírás nem veszi ki a spare eszközöket a nem támogatható részből. Üzemeltetéshez beszerezhető?
A pályázatnak a beruházás megvalósításhoz kapcsolódó tevékenységeket és költségeket kell tartalmaznia, az üzemeltetését nem. A nem elszámolható költségek listája alapján a "készletek" nem elszámolhatóak (ld. 5.5. pont), így alkatrészek, pótalkatrészek nem számolhatóak el.
"A telepített energiatárolóban eltárolt megújuló energia mennyisége (közvetlenül csatlakozó megújuló termelőegységből) a teljes nominális kapacitás arányában egy évre (365 nap) vetítve" Betárolt vagy kivett energiát szükséges mérni és jelentetni? (tárolói hatékonyság függvényében 10% különbség is lehet)
A Felhívásban az indikátor módosításra került alábbiak szerint: A telepített energiatárolóban eltárolt megújuló energia mennyisége (közvetlenül csatlakozó megújuló termelőegységből) a teljes **energiatárolóba befolyó energiamennyiség** arányában egy évre (365 nap) vetítve.
"az addicionális tárolókapacitás esetében a tárolt energia legalább 75%-át közvetlenül csatlakoztatott megújuló energiaforrásokból tárolja a működés minden egy évére (365 nap) vetítve" Jól értjük, hogy a tárolóba betárolt, vagy kitárolt (10% különbség is lehet) energia éves kumulált értéke el kell, hogy érje a telephelyen termelt napelemes rendszer csatlakozási pontján mért éves termelés 75 %-át?
Igen. A betárolt energiát szükséges mérni.
d) A pályázó vállalatok saját energiafogyasztási igénye a projekt megvalósításához kapcsolt telephely szintjén kerülnek vizsgálatra. A beruházások kizárólag fizikailag csatlakoztatott rendszerek esetén valósíthatóak meg, az irányadó uniós állami támogatási szabályok szerint. e) A megújuló energiatermelő berendezés kapcsolódhat elosztóhálózat-üzemeltetőhöz (a továbbiakban: DSO), mérlegkörhöz és kereskedőhöz is. A szigetüzemű működés is támogatható. Azonos POD-ra kell csatlakoznia a napelemnek és a tárolónak, vagy telephelyen több POD esetén ezek kumuláltan számíthatóak és kumuláltan értelmezett a 75%-os kritérium?
Több POD esetén, de egy telephely szintjén teljesíteni kell a 75%-os kritériumot.
e) A megújuló energiatermelő berendezés kapcsolódhat elosztóhálózat-üzemeltetőhöz (a továbbiakban: DSO), mérlegkörhöz és kereskedőhöz is. A szigetüzemű működés is támogatható. Ez azt jelenti, hogy adott esetben nem lokálisan termelő megújuló erőművek (pl.: off-site PPA) is elszámolható? Itt ennek pontosítása szükséges, hogy hol kell a megújuló berendezésnek elhelyezkedni (fogyasztási helyen vagy attól fizikailag elkülönülten). Ez utóbbi esetben milyen módon igazolható, hogy az adott fogyasztást kiváltó megújuló energiatermelő berendezésről van szó?
PPA lehetőség támogatását a Felhívás 7. d) pontja szabályozza.

g) A pályázat benyújtásakor rendelkezésre kell állnia a megújuló energiatermelésre vonatkozóan az alábbiak legalább egyikének: megújuló energiatermelő egység terve (pl.: koncepció terv, műszaki vagy kiviteli terv, engedélyes építési terv), a szükséges engedélyek, próbaüzemi jegyzőkönyv, vagy működőképes megújuló energiatermelő kapacitás. Ez már a meglévő rendszerre (megújuló energiatermelő rendszerre) vonatkozik?
A Felhívás 7.f) pontja módosult. Amennyiben energia termelő kapacitást is tervez kiépíteni vagy növelni, úgy ezek közül valamelyiknek a rendelkezésre állása szükséges értelemszerűen. A lista azért ilyen tág, mert meglévő és újonnan kialakítandó rendszerre egyaránt alkalmazni kell. A meglevő rendszer esetén értelemszerűen már érvényesül az, hogy rendelkezésre áll a működőképes megújuló energia termelő kapacitás, tehát a "vagy" előtti dokumentumok benyújtásan nem szükséges.
j) a beszerzésre kerülő energiatároló egység/létesítmény teljesítményének el kell érnie legalább a projekthelyszínen rendelkezésre álló vagy tervezett megújuló energiatermelő létesítmény/eszköz(ök) összkapacitásának 20%-át. Itt az elvárás pontosítása szükséges! Napelemes rendszernél elsősorban teljesítményről és nem kapacitásról beszélünk. Egy 1 MWp-es napelemes rendszer esetében min. 200 kw/...kWh-es tároló kell?
A szakmai elvárás pontosításra került. Az energiatermelő összekapacitás helyett összesített csúcsteljesítmény (kWp) került meghatározásra. A Felhívás 6. pontja indikátorok is pontosításra kerültek.
Ha az adott eszközre vonatkozóan 5 éves fenntartási időszakot ír elő a pályázat, ugyanakkor 9 éves korlát szerepel a tulajdonjogra vonatkozóan.
A 8. pontban foglaltak a pályázat benyújtásától számítódnak, ami magában foglalja a megvalósítást is, míg a fenntartási időszak a projekt pénzügyi zárásának időpontjától indul, és 3 évig tart.
A pályázat benyújtó felület a benyújtási határidő kezdetétől lesz csak elérhető, vagy már korábban elérhető lesz, csak a "benyújtás" gomb nem lesz aktív a határidő kezdetéig?
A felület a benyújtási határidő kezdetétől lesz elérhető. A felület megnyitását követően pályázatot lehet beadni.
Értékelési előfeltételek, 3. pont: A projekthelyszínre vonatkozó villamosenergia hálózatcsatlakozási szerződés, vagy azt megelőző Műszaki-gazdasági tájékoztató benyújtásra került, valamint a csatlakozás garantált időtartama a projekt befejezés legkésőbbi határidejét nem haladja meg Itt kiegészítésként javasoljuk, hogy a meglévő fogyasztási pont mögé telepítendő visszwatt-védelemmel ellátott napelemes rendszer és tároló esetén csak az igénybejelentő beadásának visszaigazolását kelljen feltölteni! (Indoklás: Itt van meglévő csatlakozás, nincs olyan probléma, hogy ne tudna csatlakozni!)
A Felhívás egyértelműsítésre került. A pályázatbenyújtás feltétele az igénybejelentés igazolása, az MGT-nek pedig az első kifizetés feltételeként kell rendelkezésre állnia. Lásd Felhívás 10.2. fejezet.
3. pont: A projekt költségvetésének megalapozottsága és költséghatékonysága: a projekt keretében tervezett költségtételek szükségesek, kellően alátámasztottak és nem tekinthetőek túlárazottnak. 4. pont: A projekt egyes költségeinek indokoltsága és támogathatósága alátámasztott, amely magába foglalja a lefolytatott közbeszerzési ellenőrzés eredményét is amennyiben a támogatást igénylőnek volt a tervezett fő tevékenység vonatkozásában közbeszerzési eljárása." Mi pontosan a kettő közötti eltérés? Mi alapján lesz az egyik ill. másik értékelése?
A Felhívás 10.3.4. fejezete módosult e tekintetben is. Az említett 4. pont törlésre került.
Önellátás mértékének növekedése százalékos arányban kifejezve: A műszaki terv szerint az eddigi normál üzletszerű működés fenntartásához a hálózatról vételezni tervezett energiamennyiség százalékos csökkenése - Itt azon projektek lesznek priorizálva, ahol új napelemes rendszert is telepítenek + tárolót. - A legkisebb növekedés pedig ott várható, ahol a jelenlegi napelemes rendszerek nagyon hatékonyan működnek.
A megvalósíthatósági tanulmány (MT) útmutató további útmutatást ad.

Kulcsrakész éles üzem eléréséhez szükséges beruházás fajlagos költsége - beleértve a tervezés, építés, felújítás, berendezések, anyagok és egyéb költségeket. Itt mi alapján lesz meghatározva a max. 20 pont? A beruházás fajlagos költsége vállalati mérettől függően elég eltérő lehet, elsősorban a megvalósításhoz szükséges kivitelezési beruházások miatt.
Az értékelési szempont törlésre került a Felhívásban.
"Újrahasznosított tárolóelemeket tartalmazó tárolókapacitás aránya a teljes tárolókapacitás arányában" Ez milyen tárolóelemre vonatkozik pontosan?
Tárolóelemek alatt a tárolórendszer technológiájának alapjául szolgáló alapanyagot értjük. A pályázó azt köteles megadni, hogy a teljes tárolókapacitás mekkora hányadát biztosítják olyan tárolóelemek, amelyek igazoltan újrahasznosított alapanyagokat tartalmaznak. Amennyiben a pályázó előzetesen vállalja újrahasznosított elemek használatát, azt gyártói garanciával szükséges alátámasztani.
A Megvalósíthatósági tanulmányban bemutatott beruházási jelleg. Minek számít a gyárterületen lévő zöld felületre elhelyezett napelem és tároló? Itt az a javaslatunk, hogy a gyárterületen lévő zöld felületre elhelyezhető legyen napelem és tároló: barnamezős beruházásnak minősüljön.
Zöldmezős beruházás: olyan területen valósul meg akár a tárolóegység, akár a termelő egység telepítése, amely korábban nem volt ipari célra hasznosítva. Ez a terület lehet szántóföld, legelő, erdő vagy más, nem beépített terület. Barnamezős beruházás: egy már ipari célra használt területen végrehajtott, új funkció létrehozására vagy funkcióváltásra irányuló beruházás. Ennek alapján a már meglévő - ipari célú - telephelyen megvalósított építési és telepítési munkák barnamezős beruházásnak minősülnek. A Felhívás kiegészítésre került.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Romhányi László
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025.06.23.
Észrevétel / Válasz:

A 7. fejezet végén 23. oldal) szerepel, hogy 5 éves a fenntartási időszak, míg a 10.3.4. értékelési pont táblázat 9. pontjában a 36 hónapos hasznos élettartam esetében már a maximális 20 pont elérhető. Kérjük pontosítani, hogy 36 vagy 60 hónap a fenntartási idő, illetve a minimális élettartam.
Az értékelési pont törlésre került a Felhívásban.
Az 5.4 Elszámolható költségek köre fejezetben sem a I. Előkészítés, sem a II. Megvalósítás alfejezetben nem szerepel az illetékes áramszolgáltató által kért csatlakozási díj illetve mögöttes hálózatfejlesztési díj, pedig ezek jelentős mértékűek szoktak lenni.
Mind az előkészítési, mind a megvalósítás alfejezetben szerepel az "egyéb hatósági díjak", valamint mérőhely szabványosítás költségtípus is. A kérdésben szereplő költségek e kategóriába beleérthető. Ugyanakkor a csatlakozási díj fizetése csak vételezési kapacitás növelés esetében szükséges, a feltáplálás esetében nem szükséges csatlakozási díj megfizetése. Tekintettel arra, hogy a pályázó a beruházás eredményeképpen nem táplálhat ki az eddiginél több energiát a csatlakozási díj elszámolhatóságát nem tartjuk indokoltnak. A visszwatt kialakítása elszámolható. Ha a pályázó a hálózat bővítését tervezi, az ehhez kapcsolódó díj elszámolható.
Az 5.4 Elszámolható költségek köre fejezetben a II. Megvalósítás alfejezet C pontjába a beszerzendő eszközök vámjának és környezetvédelmi termékdíjának (illetékének) költsége nem szerepel. Elszámolható kellene legyen.
Elszámolható, az alábbi költségtípusban: "Egyéb adók és illetékek, feltéve, hogy valóban és végérvényesen a Kedvezményezettet terhelik".
Az 5.4 Elszámolható költségek köre fejezetben a II. Megvalósítás alfejezet végén szereplő táblázatban a 18. oldalon, a harmadik kategória nyilvánvalóan hibás, hiszen a kivitelezési munka jelentősen több, mint a

projekt összértékének 5%-a, ez legalább 20%-ra rúg, ha pedig az energiatároló beszerzési költségét is ideszámítjuk, akkor legalább a 60% lenne a valós érték.
A Felhívásban törlésre került a hivatkozott költségkorlát.
A 9.2. fejezetben (24. oldal) a projekt megvalósulásának záró dátuma 2027. dec. 31., míg a 12.2 Szakmai előrehaladások fejezetben (38. oldal) a harmadik mérföldkő a projekt befejezése 100% készültségű fok elérésekor 2028. december 31. a mérföldkő. Tekintettel a szoros beszerzési határidőkre javasoljuk, hogy ne konkrét dátum legyen a véghatáridő, hanem a támogató okirat kiküldésétől (kézhezvételtől) számított 24 hónap (esetleg 18 hónap).
A projektek megvalósítási határidejét 2028. december 31. A Felhívás minden vonatkozó pontjában javításra került.
A 10.3.4. Projekt tartalmi értékelése (30. oldal) táblázat 3. pontja szerint a projekthelyszínre vonatkozó hálózatcsatlakozási szerződés vagy a műszaki-gazdasági tájékoztató benyújtása a pályázattal együtt szükséges feltétel. Az MGT kiállítására vonatkozóan az Áramszolgáltatóknak nincs ügyintézési határideje, ezért javasoljuk, hogy MGT hiányában a beadott és befogadott Igénybejelentés is legyen elégséges a pályázat beadásakor.
A Felhívás egyértelműsítésre került. A pályázatbenyújtás feltétele az igénybejelentés igazolása, az MGT-nek pedig az első kifizetés feltételeként kell rendelkezésre állnia.
A pályázat céljai között (6. oldal) szerepel, hogy a támogatás a villamosenergia vételezés csökkentése, és nem a kereskedelmi célú létesítés, amit a 4.2. „Támogatásban nem részesíthetők köre” alfejezet q pontja (13. oldal) ki is zár. Viszont a Magyarországi Villamos Rendszerirányító (MAVIR) Üzemi Szabályzata hatályos M40. kiadásának 5.1.9 (B) k) és kc) pontjait a 200 kW-nál nagyobb villamosenergia-energiatárolók esetében kötelezően alkalmazni kell, azaz a tároló részét képező inverter Rendszerszintű szolgáltatási képességeit (jellemzően az aFRR szabályzás tekintetében) „nem tarthatja vissza” a Hálózatra Csatlakozó jogi személy (és ez alapesetben a saját hálózatra termelő, közcélú hálózatra nem kitermelő tárolók esetében is igaz). Vagyis ki kell építeni a MAVIR kérésére a közcélú hálózatba való kitáplálás feltételeit (szabályozási célú elszámolási fogyasztásmérés, ad-vesz irányú elszámolási főmérő, redundáns adatátviteli kapcsolat, szerződés MAVIR-ral vagy Aggregátorral) ami egyrészt jelentős többletköltség, másrészt a pályázat támogatási céljaival ellentétes kereskedelmi tevékenységet jelentene. Javasoljuk, hogy Kiíró szerezzen mentességet ez alól az előírás alól még a pályázat kiírása előtt.
A kereskedelmi tevékenység alatt nem a közcélú hálózatra történő táplálást érti a Támogató, a Felhívásban szereplő elvárások összhangban vannak az idézett MAVIR elvárásokkal.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Anonim
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025.06.23.
Észrevétel / Válasz:

3.2 pont: „Támogatás a pályázat benyújtása előtt megkezdett projekthez nem nyújtható.” félrevezető. Mi minősül megkezdett projektnek?...a tervezés, engedélyezés már annak számít? Ezt konkretizálni kéne...sok esetben mi is elkezdtük már a tervezés/engedélyezést, így nehogy kizáró kritérium legyen;
A megjelent Általános Pályázati és projekt Megvalósítási útmutató 3.4.1. pontja tartalmazza.
4.2. p) Tevékenysége a hatályos környezetvédelmi előírásoknak nem felel meg: ez a pont nagyon tág - milyen súlyosság esetén alkalmazandó (pl.a csatornabírság elvileg annak minősül)? Mi történik, ha a Pályázó jogi személy több telephellyel pályázik és abból az egyik nem felel meg - akkor valamennyi telephely kizárásra kerül?
A 4.2. alfejezet a pályázók körét határozza meg, ily módon nem tehető különbség telephelyenként, a pályázónak, mint jogi személynek a környezetvédelmi előírásoknak megfelelően végeznie tevékenységét. Amennyiben tevékenysége nem felel meg az 1995. évi LIII. törvénynek és egyéb kapcsolódó jogszabályoknak, a pályázó nem részesülhet támogatásban. Bírság kiszabására jogszabályi előírás(ok)

megsértése miatt kerül sor, ez feltételezi, hogy a pályázó tevékenysége nem felel meg a környezetvédelmi előírásoknak.
5.4. pont „I. projektelőkészítés" terület-előkészítéshez, rendezéshez kapcsolódó tanulmányok, vizsgálatként értelmezhető egy tető statikai vizsgálat is?
Amennyiben szükséges a projekt megvalósításához, betervezhető az előkészítési költségek között.
9.1. pont (24. old.): ugyanaz a kérdés, mint a 3.2. pont esetében…mi minősül megkezdett pályázatnak?...a 7. pont (g) pontja szerint: „A pályázat benyújtásakor rendelkezésre kell állnia a megújuló energiatermelésre vonatkozóan az alábbiak legalább egyikének: megújuló energiatermelő egység terve (pl.: koncepció terv, műszaki vagy kiviteli terv, engedélyes építési terv), a szükséges engedélyek, próbaüzemi jegyzőkönyv, vagy működőképes megújuló energiatermelő kapacitás."…vagyis a kiviteli terv még nem megkezdett pályázat?...amennyiben igen, akkor ellentmondás van a pályázati kiírásban, hogyan lehetne akkor támogatott a tervezés?!
A megjelent Általános Pályázati és projekt Megvalósítási útmutató 3.4.1. pontja tartalmazza.
12.2. pont (38. old.): a 9.2. pontban a projekt megvalósulásának – pénzügyi zárásának is - záró dátuma 2027.12.31, azonban a 3. mérföldkő legkésőbbi dátuma 2028.12.31. Úgy fogalmaz a leírás, hogy a 3. mérföldkő a projekt befejezése, 100%-os készültségi fok elérésekor van meg…ez a korábbi leíratból az derül ki, hogy nem, lehet később, mint 2027.12.31. Szerintem a pályázati kiírásban önellentmondás van.
A Felhívás e tekintetben módosult. 2028. december 31. a megfelelő határidő.
17. pont (44. old.): a követeléskezelés pontban az alábbi mondta szerepel: „Az ügyleti kamat mértéke a jegybanki alapkamat kétszerese." Megítélésem szerint az ügyleti kamat mértéke túlzó.
A Felhívás nem módosult e tekintetben.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Nagy Anita (Megjel: Robert Bosch Power Tool Kft.)
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025.06.24.
Észrevétel / Válasz:

A jelen pályázati Felhívás is tegye lehetővé az anyavállalat által vállalt garancia vagy készfizető kezesség elfogadását, mint biztosíték. Kérjük ennek beépítését a pályázati szövegbe, tartalmi és formai követelményeivel együtt. A támogatási biztosíték nyújtása választható módon teljesíthető legyen az alábbi formák valamelyikével: - pénzügyi intézmény vagy biztosító által vállalt garancia vagy készfizető kezesség, - felhatalmazó levél, - anyavállalat által vállalt garancia vagy készfizető kezesség. A fenti biztosítéki formák elfogadhatósága (választható módon) a támogatási előleg biztosítékaként és a teljes támogatás biztosítékaként is legyen alkalmazható, egymással összhangban.
A Felhívás jelen állapotában, 5.6. pontban már megengedi az anyavállalat által vállalt garanciát vagy készfizetői kezességet is.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Anonim
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025.06.24.
Észrevétel / Válasz:

3.3. c) Nem támogatható a távhőrendszerről vagy a közcélú hálózatról történő leválás. Felhívás 7. e) „A megújuló energiatermelő berendezés kapcsolódhat elosztóhálózat-üzemeltetőhöz (a továbbiakban: DSO), mérlegkörhöz és kereskedőhöz is. A szigetüzemű működés is támogatható. 10.3.4. A projekt tartalmi és szakmai értékelése: „Amennyiben hálózati csatlakozás nem merül fel (szigetüzem), ez a szempont megfelelt minősítéssel értékelendő."

Kéri az ellentmondás feloldását.
A távhőrendszerről történő leválás nem képezheti a projekt részét. Azonban a közcélú villamos hálózatról való leválás képezheti a projekt részét, ugyanakkor az ezzel kapcsolatos költségek nem számolhatóak el. Lsd. Felhívás 3.3. c) és 5.5. nem elszámolható költségek utolsó pont (a közcélú villamos hálózatról történő leválás) lábjegyzete.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Anonim
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025.06.24.
Észrevétel / Válasz:

Javasolja a kiépíthető megújuló energiatermelő kapacitások (villamos energia- és/ vagy hőtermelő rendszerek) pályázati elszámolhatósági arányának lényeges – akár 70%-ra – emelését.
Szakpolitikai döntés alapján a megjelent Felhívásban a megújuló termelő kapacitások részaránya nem haladhatja meg a teljes költségvetés 33%-át, a javasolt módosítás nem fogadható el.
Minek számít a gyárterületen lévő zöld felületre elhelyezett napelem és tároló? Javasolja, hogy a művelés alól legalább 3 éve kivett, a vállalat tulajdonát képező, beépítetlen zöld területekre elhelyezett megújuló energiatermelő egység azonos elbírálásban részesüljön, mint a barnamezős beruházás. Így lehetővé válik korábban kivett, de más funkcióra nem használható területek hasznosítása, amellett, hogy nem ösztönöz kizárólag jelen pályázat céljaira felhasználandó területek művelés alóli kivételére.
Zöldmezős beruházás: olyan területen valósul meg akár a tárolóegység, akár a termelő egység telepítése, amely korábban nem volt ipari célra hasznosítva. Ez a terület lehet szántóföld, legelő, erdő vagy más, nem beépített terület. Barnamezős beruházás: egy már ipari célra használt területen végrehajtott, új funkció létrehozására vagy funkcióváltásra irányuló beruházás. Ennek alapján a már meglévő - ipari célú - telephelyen megvalósított építési és telepítési munkák barnamezős beruházásnak minősülnek. A Felhívás kiegészítésre került.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Száraz Ildikó
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025. 06.24.
Észrevétel / Válasz:

1.3. Részcélok. A konstrukció hozzájárulhat a vállalatok önellátásának növeléséhez és rendszeres kiadásaik csökkentésén keresztül a versenyképesebb működéshez is. **Kérdés: az önellátáson felül használhatja a cég a villamosenergia tárolót rendszerszintű szabályozási szolgáltatásokra is?** A MAVIR M40. kiadás /2024.12.18. üzletszabályzata 5.1.9. B pont alapján: Eltérő rendelkezése hiányában, valamennyi új, a villamosenergia-rendszerhez csatlakozó erőművi, felhasználói, tárolói gépegységre - betáplálási kapacitási többletigény hiányában is - irányadó követelmények: a) A termelőegységek hálózati csatlakozási követelményeire vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról szóló 2016/631 Bizottság (EU) rendelet 5. cikk (3) bekezdése alapján, a NÜKSZ Különös rész 6.1. pontja szerinti B kategóriájú erőművi gépegység – kivéve a (H) bh) alpontja szerinti feltételeket teljesítő erőművi gépegység – esetén mFRR és RR (beleértve mFRR 12,5) vagy aFRR kiegyenlítő szabályozás szolgáltatásra, míg a NÜKSZ Különös rész 6.1. pontja szerinti C és D kategóriájú erőművi gépegység - kivéve a (H)bh) alpontja szerinti feltételeket teljesítő erőművi gépegység -, valamint 0,2 MW-ot elérő töltési vagy kisütési teljesítménnyel rendelkező tároló esetén aFRR kiegyenlítő szabályozás szolgáltatásra alkalmassá kell tenni az üzembe helyezéséig.

Amennyiben a Felhívás keretében tervezett egységeket nem lehet rendszerszintű szabályozási szolgáltatásokra is használni, de a MAVIR üzletszabályzat alapján az aFRR kiegyenlítő szabályozás szolgáltatásra alkalmassá kell tenni az üzembe helyezéséig, ezek a rendszerek mentesülnek ez alól a szabály alól? Vagy elszámolható költség lesz a rendszer aFRR kiegyenlítő szabályozás szolgáltatásra alkalmassá tétele is?
Igen használhatja, nem zárja ki a Felhívás. Viszont hálózatcsatlakozást és rendszerszintű szolgáltatáshoz szükséges energiatároló akkreditációt (MAVIR végzi) nem támogat a Felhívás.
3.3. Nem támogatható tevékenységek b) Nem nyújtható támogatás, amennyiben a projekthelyszínen kizárólag a közcélú hálózatba vagy távhőrendszerbe történő betáplálási szándékú energiatermelés folyik; Kérdés: Részben a közcélú hálózatba történő betáplálásra van lehetőség?
Igen.
4.2. Támogatásban nem részesíthetők köre q) Nem részesülhet támogatásban az a villamosenergia ipari vállalkozás, amelynek a fő TEÁOR kódja a pályázat benyújtását megelőző 1 évben napenergia termelés volt és rendelkezik MEKH erőművi engedéllyel. Kérdés: Abban az esetben, ha egy vállalkozás rendelkezik MEKH erőművi engedéllyel, mert üzemeltet egy KÁT-os vagy szabadpiacra termelő erőmű egységet, de más területen is tevékenykedik, mert ugyanabban a vállalkozásban van egyéb tevékenysége is, ahol a telephelyen saját villamosenergia hálózat rásegítésre szeretne tároló egységet létesíteni, ki van zárva a pályázók köréből?
TEÁOR kódok kikerültek a megjelent Felhívásból.
5.4. Elszámolható költségek köre: A tervezet 18. oldalán lévő táblázat tartalmazza, hogy „a tevékenységek, az összes elszámolható költségre vetítve az alábbiak szerint tervezhetők:” Kérem szíveskedjenek pontosítani, hogy a táblázatban a százalékos előírások maximumot jelentenek, és nem azt, hogy kötelezően ilyen arányban ezeket a tevékenységeket be kell tervezni, mert ebben a megfogalmazásban félreérthető. Vannak olyan pályázók, akik projekt előkészítési költséget nem is kívánnak elszámolni. A táblázat fejlécében is azt szerepel, hogy az „Elszámolható költség mértéke az összes elszámolható költségre vetített százalékban”. Fontos lenne egyértelműsíteni szövegesen is, hogy az „Elszámolható költség maximális mértéke az összes elszámolható költségre vetített százalékban” . A táblázatban szerepel hogy a felsorolt kivitelezési munkák 5%-ban számolhatók el. Vélhetően ez egy elírás, kérjük az ellentmondást tisztázni szíveskedjenek.
A százalékos előírások maximumot jelentenek. A Felhívásban törölve lett a kivitelezési munkákra vonatkozó költségkorlát.
7. Műszaki-szakmai elvárások: „Felhívjuk a figyelmet, hogy a közvetlenül csatlakoztatott, megújuló forrásokból származó tárolt energia éves 75%-os arányától való, évenként (365 nap) mért, negatív eltérés a beruházási támogatás visszafizetési kötelezettségével jár, az eltérési százalékpontok ötödéig az 5 éves fenntartási időszak során.” Kérdés: hogyan kívánják a 75%-os mértéket ellenőrizni?
A fenntartási jelentésben be kell számolni az elvárás teljesítéséről. A jelentések - ideértve az időközi és a fenntartási - tartalmára, kapcsolódó szakmai elvárásokra vonatkozóan a Támogató későbbiekben tesz közzé iránymutatást.
8. A projekt területi korlátozása. A projekt megvalósításának elsődleges helyszíne a Pályázók– pályázat benyújtásáig – bejegyzett magyarországi székhelye, telephelye és fióktelepe, továbbá a fentieken túl a projekt megvalósulhat olyan magyarországi helyszínen is, amely a Pályázó tulajdonát képezi, vagy a Pályázó a területre vonatkozó vásárlási szándéknyilatkozattal rendelkezik, amelynek használatára egyéb jogcímen (pl. együttműködési megállapodás, építési célú földhasználati jog, adásvételi előszerződés, szándéknyilatkozat révén, szolgalmi joga van) a pályázat benyújtásától számított legalább 9 évig jogosult,

vagy a megvalósulási helyszín a használati megállapodás megkötésétől számított 9 éven belül a Pályázó tulajdonát fogja képezni. Ugyanakkor a Pályázó a megvalósítási helyszín cégjegyzékben való bejegyzésének igazolását legkésőbb az első szakmai előrehaladási jelentés mellékleteként köteles benyújtani.
Kérdés: Ha a pályázat benyújtásáig kell bejegyezni székhelynek, telephelynek és fióktelepnek a helyszínt, akkor miért nem a benyújtáskor ellenőrzik ennek a teljesülését, és miért szerepel a szövegben hogy a cégjegyzékben való bejegyzésének igazolását legkésőbb az első szakmai előrehaladási jelentés mellékleteként köteles benyújtani a pályázó?

A lehetséges megvalósítási helyszínek között olyan opciók is szerepelnek, amelyek esetében a helyszín a pályázat benyújtásakor nem szerepel a cégjegyzékben (pl. együttműködési megállapodás, földhasználati jog). Ezekben az esetekben az 1. szakmai előrehaladási jelentés benyújtásáig be kell jegyezni a helyszínt a cégjegyzékbe.

9.2. A projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam
A projekt megvalósulásának záró dátuma és a költségek elszámolhatóságának végső határideje 2027. december 31.
Viszont a 12.2. Szakmai előrehaladási jelentések fejezetben szereplő táblázatban projekt befejezése, 100%-os készültségi fok elérésekor, de legkésőbb 2028. december 31-ig szükséges benyújtani.

A helyes dátum 2028. december 31. A Felhívás módosításra került.

10.2. A pályázati dokumentáció
A fejezetben nincs felsorolva benyújtandó dokumentumok közt a projekthelyszínre vonatkozó villamosenergia-hálózatcsatlakozási szerződés, vagy azt megelőző Műszaki-gazdasági tájékoztató, viszont a 10.3.4. A projekt tartalmi és szakmai értékelése fejezetben szereplő táblázatban a 3. sz. kritérium, hogy amennyiben nem került benyújtásra a pályázathoz a projekthelyszínre vonatkozó villamosenergia-hálózatcsatlakozási szerződés, vagy azt megelőző Műszaki-gazdasági tájékoztató, a pályázatot a Támogató elutasítja.
Kérjük szíveskedjenek feloldani az ellentmondást.

A Felhívás e tekintetben módosításra került.

Továbbá kérjük szíveskedjenek a végleges Felhívásban részletezni, hogy a projekthelyszínre vonatkozó villamosenergia-hálózatcsatlakozási szerződés, vagy azt megelőző Műszaki-gazdasági tájékoztató tekintetében elegendő benyújtani a már meglévő vagy a folyamatban lévő napelemes rendszerre vonatkozó HCS szerződést és MGT-t? Elegendő, ha a meglévő dokumentum módosítását kezdeményezni a pályázó a tároló kapacitás tekintetében, és az ezt igazoló dokumentumot nyújtja be?

A Felhívás e tekintetben módosításra került.

7. Műszaki-szakmai elvárások. d) A pályázó vállalatok saját energiafogyasztási igénye a projekt megvalósításához kapcsolt telephely szintjén kerülnek vizsgálatra. A beruházások kizárólag fizikailag csatlakoztatott rendszerek esetén valósíthatóak meg, az irányadó uniós állami támogatási szabályok szerint.
Kérdés: Abban az esetben, ha a telephelyen folyamatban vannak fejlesztések a pályázat beadásakor, és ezek többlet energia igényt jelentenek a jövőre nézve, méretezhető-e a tervezett napelemes és tároló kapacitás a jövőbeli többlet igényre, vagy az értékelés során csak a telephelyen lévő múltbeli fogyasztási adatokat veszik figyelembe?

Az értékelési szempontban szerepel az "eddigi" kitétel, ennek alapján a folyamatban lévő fejlesztések nem vehetőek figyelembe.

A 7. sz. értékelési szempontban szerepel, hogy a projekt keretében telepítendő tárolókapacitás mérete a fogyasztáshoz viszonyítva reális és indokolt.
Ez mi alapján kerül ellenőrzésre? A benyújtandó dokumentumok közt nem szerepel a fogyasztási adatok alátámasztása. Egyéb korábban meghirdetett konstrukciókban ez probléma volt, hogy a projektek fenntartási időszakában visszamenőleg ellenőrizték ezt úgy, hogy a Felhívásban nem volt egyértelműsítve, hogy milyen fogyasztás vagy energetikai számítás alapján történt a rendszer méretezése. Kérjük egyértelműsítsék a szövegben, hogy meglévő fogyasztásra kell méretezni, vagy figyelembe vehető-e a vállalkozás jövőben tervezett vagy folyamatban lévő beruházásaihoz tervezett fogyasztási kapacitása is.

Az értkelési szempont törlésre került a végleges Felhívásban.
Hálózatfejlesztési költség (közvetett vagy közvetlen) elszámolható költségnek minősül?
A visszwatt kialakítása miatt szükséges hálózatfejlesztési díj elszámolható, de a csatlakozási díj nem.
10.2. A pályázati dokumentáció Pályázói nyilatkozat a) A pályázat véglegesítésekor a pályázati portál előállít egy nyilatkozatot (1. számú melléklet), a kérelemben megadott adatok ezen dokumentum segítségével hitelesíthetők. A Nyilatkozat kizárólag abban az esetben fogadható el, ha az a Pályázó cégjegyzésre jogosultja által elektronikusan hitelesítésre került, továbbá, ha az a rendszerből generált, változtatás nélküli dokumentum. Kérjük szíveskedjenek pontosítani milyen típusú elektronikus aláírást fogadnak el a pályázat benyújtásához.
A Felhívás 19.fogalmak e) pontja az elektronikus aláírást meghatározza.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Molnár Gábor Miklós
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025. 06.24.
Észrevétel / Válasz:

Értékelési előfeltételek: Meglévő naperőmű bővítése estén a napelemmel és tárolóval szükséges műszaki-gazdasági tájékoztató megléte? A tervezet szerint elegendő benyújtani, de a következő mondatban vizsgálni kell, hogy határidőn belül lehetséges-e a megvalósítás, DSO által kiadott MGT hiányában ezt nem lehetséges ellenőrizni.
A Felhívás egyértelműsítésre került. A pályázat benyújtás feltétele az igénybejelentés igazolása, az MGT-nek pedig az első kifizetés feltételeként kell rendelkezésre állnia.
Költségvetési korlátok: Elszámolható költségek – építési munka, villanyszerelés, technológia szerelés, próbaüzem, infrastruktúra, anyagköltség összege a 2. táblázat alapján nem haladhatja meg a teljes költségvetés 5%-át. A tárolók ára az elmúlt időszakban jelentősen csökkent, a tárolós beruházások esetén különösen a kis méretű tárolók esetén egyre nagyobb költségtételt képez a telepítés, egy ~60 m Ft-os beruházási költségű SCTE erőműhöz csatolt tároló esetén a teljes beruházási költség jellemzően 30-40%-a kapcsolódik a megvalósításhoz, míg ~60% az energiatároló beszerzéséhez, 10% alatti összeg a tervezés, engedélyezés, ellenőrzés.
Az 5%-os korlát törlésre került.
Értékelési szempontrendszer: A pályázat értékelési szempontok között a kulcsrakész üzem eléréséhez szükséges beruházás fajlagos költsége költségtételek közé a megújuló energia előállító kapacitás bővítésének költsége is számolandó?
Az értékelési szempont törlésre került a Felhívásból.
Értékelési szempontrendszer: Az élettartam vonatkozásában a minimálisan elvárt tervezett hasznos élettartam definíciója nem egyértelmű számomra, pontosítás nagy segítség lenne. A vállalt többlet élettartam igazolását milyen formában tehetik meg a pályázók?
Az értékelési szempont törlésre került a Felhívásból.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Szolnoki Balázs Ádám (MANAP Iparági Egyesület)
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025. 06.24.
Észrevétel / Válasz:

A tárolóba táplált 75%-os megújuló aránnyal kapcsolatban: o a "közvetlenül csatlakoztatott" fogalmat szükséges pontosítani - műszakilag javaslatunk, hogy egy adott POD mögött lévő eszközök minősüljenek közvetlenül csatlakoztatottnak. o a monitorozásnak való megfelelés mikéntjét szükséges pontosítani - anyagi és műszaki téren is nagyon széles skálán mozoghat ez elfogadott mérés/monitorozás kialakítása, a kapcsolódó kockázat a támogatás utólagos visszafizetésére ugyanakkor rendkívül magas.
A Felhívás 7. b) pontjában mind a fogalom mind a monitorozás lehetősége pontosításra került.
Javasoljuk, hogy a pályázat a KKV-kat részesítse előnyben. A hasonló célra igénybe vehető párhuzamosan futó TAO támogatásokat adminisztratív és finanszírozási okokból is a nagyvállalatok jobban ki tudják használni, mint a KKV-k.
A támogatási összeg megosztásra került a kkv-k és nagyvállalatok között. Külön kerültnek értékelésre, egymással nem versenyzenek.
Az élettartamra vonatkozó értékelési szempontokat szükséges pontosabban meghatározni (pl. mi alapján van definiálva az élettartam)
Az értékelési szempont törlésre került a Felhívásból.
Javasoljuk a pályázatban fajlagos árak definícióját a tárolókra vonatkozólag, illetve az értékelési szempontoknál pontosítani (8. pont) hogy a számlálóba milyen tételek kerüljenek biztosítva azt, hogy a különböző műszaki tartalmú (pl. PV+ táolóra, vagy csak tárolóra vonatkozó) pályázatok egyenlő elbírálás alá essenek ezen szempont alapján is.
Az értékelési szempont törlésre került a Felhívásból.
Az értékelési szempontok véleményünk szerint túlzottan hangsúlyosan tartalmaznak szubjektív faktorokat.
Az értékelési szempontok részben módosultak.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Magyari Donát
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025. 06.24.
Észrevétel / Válasz:

5.4. Elszámolható költségek köre Javaslat1: A Felhőalapú és egyéb online üzleti megoldások megvalósítási időszakra eső szolgáltatásbérleti díja legalább a projekt fizikai befejezésének időtartamáig tartó időtartamban elszámolható legyen. A felgyorsult innovációs ciklushoz igazodva már a projekt megkezdésekor szükséges a felhőalapú szolgáltatások igénybe vétele, ezért biztosítani kell, hogy a projekt teljes időtartama alatt elszámolható költségként lehessen számolni az ilyen jellegű kiadásokkal.
A bérleti díj alapvetően üzemeltetési költség, a pályázati Felhívás a beruházás megvalósítását támogatja, ezért nem javasoljuk a támogatott tevékenységek közé való felvételt.
Javaslat2: az eszközök elszámolásának és könyvi megjelenítésének kiegészítése a nemzetközi számviteli standardokkal. Szöveges kiegészítés: Új berendezés beszerzése akkor támogatható, ha az eszközök elszámolása és könyvi megjelenítése a magyar számviteli törvény előírásai alapján történik és szerepel a Kedvezményezett tárgyi eszközeinek jegyzékében vagy a magyar számviteli törvény szerint, az IFRS Számviteli Standardokat alkalmazó gazdasági társaságok esetében, az Európai Unió által befogadott IFRS Számviteli Standardok előírásai alapján, az IAS 16 szerint megjelenített tárgyi eszközök, IFRS 16 alatt megjelenített használatijog-eszköz alapján történik és szerepel a Kedvezményezett eszközeinek jegyzékében. Vannak olyan potenciális pályázók, akik az IFRS szerint állítják össze beszámolójukat.
A pályázati útmutató 21. pontja tartalmazza az alkalmazandó jogszabályokat, többek között a 2000. évi C. törvényt, amely kitér az IFRS-re is, ezért nem tartjuk indokoltnak külön nevesítését az útmutató szövegében.

Javaslat3: Az építési és kapcsolódó költségek elszámolható költség mértékének növelése 15%-ra az összes elszámolható költségre vetített százalékban táblázatban. A 6. számú értékelési szempont nagyon helyesen plusz ponttal honorálja, ha a beruházás barnamezős beruházásnak minősül, vagyis nem jár természetes területek további beépítésével. Ugyanakkor A megújuló energiatermelés (PV) kapcsolódó infrastruktúra kiépítésének költségei (tartószerkezet) barnamezős beruházás esetén magasabbak, mint pl. a természetes területek további beépítésével járó földre telepítés esetén.
Az építési költségre vonatkozó %-os korlát törlésre került a Felhívásban.
8. A projekt területi korlátozása Javaslat: A jelenlegi szövegben megfogalmazottokan túlmenően a projekt legyen megvalósítható olyan helyszíneken is, ahol a pályázó, mint rendszerhasználó bérleti szerződéssel, valamint a területileg illetékes elosztói engedélyessel kötött hálózathasználati szerződéssel rendelkezik. A hálózatos szolgáltatók esetében a megújuló energiatermelés, tárolás és felhasználás elosztva, nagy számosságú (több száz) POD helyszínen történik, ahol a helyszín (földterület, ingatlan) tulajdonosával a szolgáltató hosszútávú elkötelezettség alapján biztosít berendezéseivel hírközlési szolgáltatást.
Elfogadjuk a javaslatot, kiegészítés megtörtént.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Miklós István Gábor
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025. 06.23.
Észrevétel / Válasz:

Állami tulajdonú vállalkozás pályázhat e (a nagyvállalati kategóriában)?
A Felhívás 4.1. c) pontja értelmében nagyvállalatok is pályázhatnak. A 2004. évi XXXIV. tv. 3.§ (4) bekezdése alapján a legalább 25%-os állami vagy önkormányzati tőkerészesedéssel vagy szavazati joggal rendelkező vállalatok nagyvállalatnak minősülnek. A cégméret meghatározásában a fenti törvény 3.§-a irányadó.
A napelemes rendszert és az energiatárolót eszközbeszerzésként vagy építési tevékenységként kell elszámolni a pályázatban? (ez elsősorban a közbeszerzés kérdésköre miatt fontos)
A beruházás keretében beszerzett eszközök (napelem és tároló, valamint a hozzájuk kapcsolódó eszközök) eszközbeszerzésként kerülnek elszámolásra, a kapcsolódó építési költségek építési munkák soron. Pályázó leszerződheti egyben vagy külön-külön is, a közbeszerzésre vonatkozó szabályok betartása mellett. Egy-egy számla több költségvetési soron is elszámolható, amennyiben beazonosíthatóak a tételek és költségük.
Kérnénk pontosítani, hogy a benyújtáskor milyen szintű tervekre van szükség, illetve megerősíteni, hogy a pályázat benyújtásakor elegendő az engedélyezési eljárás megindítása.
A Felhívás e tekintetben pontosításra került. „Felhívjuk figyelmüket, hogy a támogatási összeg – ideértve az előleget is – első folyósítása csak akkor engedélyezhető, ha a biztosítékok, továbbá engedélyköteles projektek esetében a projekt megvalósításának elindításához szükséges összes, legalább elvi szintű hatósági engedély, nem engedélyköteles projektek esetében szakági tervező(k) által aláírt műszaki leírás rendelkezésre állnak.” Továbbá szükséges figyelembe venni a Felhívás 10.2. h) pontját.
Az engedélyeknek (pl. MGT) mindenképpen a pályázó nevére kell szólnia? Amennyiben bérleményen valósul meg a beruházás, akkor szólhat az engedély a tulajdonos nevére?
Az engedélyeknek nem kell a pályázó nevére szólniuk, amennyiben bérleményen valósul meg a beruházás.
Jelen Felhívás keretében beszerzésre kerülő energiatároló egység/létesítmény teljesítményének el kell érnie legalább a projekthelyszínen rendelkezésre álló vagy tervezett megújuló energiatermelő létesítmény/eszköz(ök) összkapacitásának 20%-át." Ezt úgy kell értelmezni, hogy az energiatermelő névleges teljesítményét kell viszonyítani a megújuló által a jövőben előállított energia mennyiséghez? Itt célszerűbb lenne mindkét résznél a névleges teljesítményt figyelembe venni.

A szakmai elvárás pontosításra került. Az energiatermelő összekapacitás helyett összesített csúcsteljesítmény (kWp) került meghatározásra. A Felhívás 6. pontja indikátorok is pontosításra kerültek.
A napelemes rendszer méretezése a jövőbeni várható fogyasztás alapján történik?
Igen, az energiatermelő rendszer méretezése kapcsán jövőben várható fogyasztás alapján történik.
A projekt területi korlátozása: A megfogalmazás kicsit sok dolgot kíván lefedni. Jól értelemezem, hogy ha bejegyzett telephely a megvalósítási helyszín, akkor az lehet saját tulajdon vagy bérlemény is. Ha viszont a pályázat benyújtásakor még nem bejegyzett telephely a megvalósítási helyszín, akkor vagy saját tulajdonnak kell lennie, vagy 9 éves használati megállapodás vagy tulajdonszerzési kötelezettség szükséges hozzá.
Igen.
A napelemes rendszer termeléséhez, az energiatároló működéséhez és a várható fogyasztás kalkulációjához milyen szintű energetikai számítás szükséges? Milyen végzettséggel rendelkező energetikus készítheti el a dokumentumot?
A pályázat előkészítése és megvalósítása során a pályázók, kedvezményezettek igénybe vehetik az energiahatékonyságról szóló törvény szerinti névjegyzékekbe vett energetikai auditorok, auditáló szervezetek szolgáltatásait.
műszaki ellenőr alkalmazása kötelező tevékenység-e a pályázatban, vagy csak építési engedélyes tevékenység esetén kell igénybe venni?
Műszaki ellenőrt akkor kell igénybe venni, ha azt jogszabály előírja.
Lehetséges-e egy projektben belül hőtárolást és megújuló villamosenergia termelést megvalósítani? Szükséges-e, hogy a beszerzendő megújuló energia fajtája (pl napelem, villamosenergia termelés) megegyezzen a beszerzendő tároló fajtájával (pl. hőtároló)?
1. Igen, lehetséges. 2.) Nem szükséges, feltéve, hogy a Felhívásban szereplő feltételeknek megfelel.
Önellátás mértékének növekedése százalékos arányban kifejezve: A műszaki terv szerint az eddigi normál üzletszerű működés fenntartásához a hálózatról vételezni tervezett energiamennyiség százalékos csökkenése. Az adható pont a százalékos számérték húszszorosa felfelé kerekítve (pl.: 34% esetén 0,34x20 = 6,8, vagyis 7 pont). Maximum: 20 pont" Ez azt jelenti, hogy akkor érhető el maximális pontszám, ha 100%-os csökkenést ér el a pályázó, azaz teljesen megszünteti a hálózatról való vételezést. Ez egy cég üzemszerű működése során elérhetetlen követelmény. Javaslatom lenne, hogy a maximális pontszám már 60%-os csökkenés esetén is elérhető legyen.
A megvalósíthatósági tanulmány (MT) útmutató további útmutatást ad.
Kulcsrakész éles üzem eléréséhez szükséges beruházás fajlagos költsége; Javasoljuk, hogy adjanak meg minden elemre fajlagos költségmaximumokat (mind a napelemre, mind az energiatárolóra, mind a hőtárolóra stb.), ezzel is csökkentve a túlárazás kockázatát. Az értékelés során pedig javaslom, hogy költségsávokat határozzanak meg, megadott elérhető pontszámokkal, hogy pontosan lehessen látni, hogy az adott elszámolható költség mennyi pontot ér.
Az értékelési szempont törlésre került.
Újrahasznosított tárolóelemeket tartalmazó tárolókapacitás aránya a teljes tárolókapacitás arányában Ennél a pontnál a tárolók bizonyos arányának kell újrahasznosított elemből készülniük (a teljes tároló bizonyos százaléka), vagy ha a tárolók valamely alkatrésze, részegysége újrahasznosított, akkor már megkaphatja erre a pontot a pályázó?
Tárolóelemek alatt a tárolórendszer technológiájának alapjául szolgáló alapanyagot értjük. A pályázó azt köteles megadni, hogy a teljes tárolókapacitás mekkora hányadát biztosítják olyan tárolóelemek, amelyek igazoltan újrahasznosított alapanyagokat tartalmaznak. Újrahasznosított tárolóelemekre vonatkozó elvárások: amennyiben a pályázó előzetesen vállalja újrahasznosított elemek használatát, azt gyártó garanciával szükséges alátámasztani.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Zalkai Dániel
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025. 06.23.
Észrevétel / Válasz:

7. i) Jelen Felhívás keretében beszerzésre kerülő energiatároló egység/létesítmény teljesítményének el kell érnie legalább a projekthelyszínen rendelkezésre álló vagy tervezett megújuló energiatermelő létesítmény/eszköz(ök) összkapacitásának 20%-át. A teljesítménynek és a kapacitásnak teljesen más a mértékegysége, közvetlenül nem összehasonlítható/megfeleltethető. Ez az elvárás arra vonatkozik, hogyha valaki beszerez pl 50 kWh kapacitású energiatárolót, akkor ahhoz legalább 250 kWp napelem mennyiség és/vagy 250 kVA-s inverter mennyiség szükséges?
A szakmai elvárás pontosításra került. Az energiatermelő összekapacitás helyett összesített csúcsteljesítmény (kWp) került meghatározásra. A Felhívás 6. pontja indikátorok is pontosításra kerültek.
10.3.4. A Megvalósíthatósági tanulmányban bemutatott beruházási jelleg. A beruházás zöldmezős beruházásnak minősül, vagyis természetes területek további beépítésével jár: 0 pont A beruházás barnamezős beruházásnak minősül, vagyis nem jár természetes területek további beépítésével: 10 pont Meglévő telephelyen, viszont nem tetőre, hanem földi tartóra (vagyis természetes terület kerül beépítésre, de egy már meglévő telephelyen belül) telepített napelem mező zöld vagy barna mezős beruházásnak számít?
Zöldmezős beruházás: olyan területen valósul meg akár a tárolóegység, akár a termelő egység telepítése, amely korábban nem volt ipari célra hasznosítva. Ez a terület lehet szántóföld, legelő, erdő vagy más, nem beépített terület. Barnamezős beruházás: egy már ipari célra használt területen végrehajtott, új funkció létrehozására vagy funkcióváltásra irányuló beruházás. Ennek alapján a már meglévő - ipari célú - telephelyen megvalósított építési és telepítési munkák barnamezős beruházásnak minősülnek. A Felhívás pontosításra került.
5.5 Lízing, kivétel a jelen Felhívás 9.1. pontjában előírt feltételek szerinti lízing. A 9.1 pont viszont A pályázat megkezdését taglalja, milyen lízing fogadható el?
A Felhívás módosításra került.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Anonim
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025. 06.23.
Észrevétel / Válasz:

3.1. „A „Saját felhasználási célú megújuló villamos energia- és/vagy hőtermelő rendszer kiépítésére” fordítható támogatás mértéke az elszámolható költségek legfeljebb 30 százaléka lehet.” **Javasoljuk**, hogy a saját felhasználási célú megújuló villamos energia- és/vagy hőtermelő rendszer kiépítésére vonatkozó korlátozás olyan irányú értelmezését, és annak rögzítését a pályázati Felhívásban, miszerint a pályázó vállalat 651/2014/EU rendelet I. Melléklete alapján meghatározott partner és/vagy kapcsolt vállalkozása számára termelt energia is támogatható legyen, ha csatlakozási pont mögötti direkt kapcsolat kialakításra kerül. Ezen módosítást az a bevett gyakorlat indokolja, miszerint egy adott telephelyen belül sokszor egy cégcsoporton belül, de más jogi entitásban történik az energia termelése, tárolása valamint a megtermelt és tárolt energia felhasználása.
A Felhívás 7. pontja módosításra került.
4.1. c) Mikro-, kis- és középvállalkozások, valamint nagyvállalatok, amelyek rendelkeznek legalább egy teljes (365 nap) lezárt üzleti évvel. ”Javasoljuk a fenti kritérium olyan irányú kibővítését, hogy a támogatást igénylő kapcsolt vállalkozása is teljesíthesse az egy teljes lezárt üzleti évre vonatkozó kritériumot. Ennek

oka, hogy előfordulhat olyan eset, miszerint a pályázó egy projektcégben kívánja megvalósítani a támogatással érintett beruházását.
A javaslat elutasításra kerül. A projektek hatékony megvalósítása érdekében szükséges, hogy a pályázó hátterét, tapasztalatát, likviditási helyzetét megvizsgálja előzetesen a Támogató.
5.2. „Pályázatonként igényelhető támogatás összege minimum 10.000.000 Ft, azaz tízmillió forint - maximum 1.000.000.000 Ft, azaz egymilliárd forint lehet.” Javasoljuk 1.000.000.000 Ft-ról 2.000.000.000 Ft-ra emelni az igényelhető támogatás méretét nagyvállalatok esetén. Nagyfogyasztók esetén az érdemleges önfogyasztás növeléséhez nagyobb beruházási költséggel járó projekteket kell megvalósítani, ezért a projektenként felhasználható támogatás mértéket kérnénk megnövelni.
A támogató részéről nem tartjuk indokoltnak az igényelhető támogatási összeg intervallum módosítását.
Kérjük annak tisztázását, hogy egy vállalat több pályázat (projekt) benyújtása esetén projektenként jogosult-e az 1.000.000.000 Ft-ban maximalizált támogatásra.
Egy pályázó egyetlen pályázat benyújtására jogosult, melyben egyetlen megvalósítási helyszín szerepel. Lásd Felhívás 10.1.2. pont.
Kérjük annak tisztázását, hogy egy vállalatcsoport a kapcsolt és partner vállalkozásaival egybeszámítva hány pályázatot (projektet) nyújthat be és ebben az esetben hogy értelemzendő az 1.000.000.000 Ft pályázatonként maximalizált támogatási összeg.
A Felhívás célja a gazdasági szereplők széles körének támogatása, a kapcsolt vállalkozások különállónak tekintése lehetővé tenné, hogy egy-egy piaci szereplőhöz koncentráltan kerülne támogatás. A kapcsolt vállalkozások tehát egy pályázónak tekintendőek.
10.3.4. „Önellátás mértékének növekedése százalékos arányban kifejezve: A műszaki terv szerint az eddigi normál üzletszerű működés fenntartásához a hálózatról vételezni tervezett energiamennyiség százalékos csökkenése. VAGY hőtárolás esetén: A hőenergia felhasználási hatásfok javulása, vagyis a hőveszteség mértékének százalékos csökkenése. ”Kérjük annak rögzítését a pályázati Felhívásban, hogy az önellátás arányának számításához milyen időszakra, milyen fogyasztási adatokat kell használni. Javasoljuk a 2024 évi tényadatok használatát.
A Felhívásban az értékelési szempontnál rögzítésre került, hogy a bázisév 2024.
10.3.4. A projekt tartalmi és szakmai értékelése során a költségek értékelése többször is értékelésre kerül az alábbiak szerint: ld. 3., 5., 8. sorok az értékelési táblázatban. Javasoljuk a pontozás egyszerűsítését.
Egyszerűsítés megtörtént.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: EON Borszékiné dr. Cserháti Erika
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025. 06.23.
Észrevétel / Válasz:

4.1. Jelen tervezet alapján konzorciumi formában nem nyújtható be pályázat. Javasoljuk, hogy a támogatási kérelmet konzorciumi formában is be lehessen nyújtani, ezáltal ugyanis ki lehetne aknázni a pályázat keretében a PPA (Power Purchase Agreement) konstrukció, mint többszereplős megoldás lehetőségeit is. Ebben az esetben a PPA nyújtója lenne a Pályázó (erőmű tulajdonos), a fogyasztó pedig a Pályázó partnere.
Konzorciumban való pályázat benyújtására nincs lehetőség. Kizárólag on-site PPA keretében megvásárolt megújuló energia is figyelembe vehető. A Pályázónak lehetősége van a pályázat benyújtásáig megkötött – akár feltételes - on-site PPA-ra vonatkozó szerződésben foglalt adatok figyelembe vételére a pályázat szakmai tartalmának összeállítása során. Lásd Felhívás 7. d) pont.
4.2. q) Nem részesülhet támogatásban az a villamosenergia ipari vállalkozás, amelynek a fő TEÁOR kódja a pályázat benyújtását megelőző 1 évben napenergia termelés volt és rendelkezik MEKH erőművi engedéllyel. Javasoljuk, hogy a Felhívásban kerüljön feltüntetésre a pontos TEÁOR kód (3512 -

Villamosenergia-termelés megújuló forrásból). A napenergia termelésre vonatkozóan külön TEÁOR kódot nem találtunk.

TEÁOR kódok törlésre kerültek a Felhívásból.

5.4 Új berendezés beszerzése akkor támogatható, ha az a beszerzést követően szerepel a Kedvezményezett tárgyi eszközeinek jegyzékében. A Felhívás tervezet alapján a támogatás beruházási támogatás jogcímmel rendelkezik. **Javasoljuk pontosítani**, hogy a projekt megvalósítási ideje alatt keletkező elszámolható költségtípusok közül **mely költségeket szükséges a projekt keretében megvalósult beruházásra aktiválni.**

Az aktiválandó költségek felsorolását a Számviteli Tv. 47.§ -a tartalmazza, ezen felül minden vállalat a saját számviteli politikájában határozza meg, hogy mi számít bele az eszközök bekerülési értékébe.
Mivel ez vállalatonként eltérő lehet, az aktiválandó tételeket nem írhatjuk elő egyetemlegesen.

2. tábla: költségvetési korlátok esetében Jelen gazdasági környezetben és piaci árak mellett alacsonynak tartjuk a 3. kategóriába (építési munkák, villanyszerelési munkák, technológia szerelés stb.) tartozó költségekre vonatkozóan az 5%-os határértéket. Javasoljuk ezen érték legalább 30%-ra történő felemelését.

A Felhívásban törölve lett a %-os határérték.

5.6. Javasoljuk, hogy a támogatási előleg és a támogatás biztosítékai között az anyavállalati garancia is elfogadható legyen, tekintettel arra, hogy az anyavállalati garancia a nagyvállalati működés bevett gyakorlata. Szeretnénk kiemelni, hogy korábbi pályázatok esetében az anyavállalati garancia is megfelelő támogatási biztosítéknak bizonyult, hiszen teljes mértékben képes biztosítani a Támogató követelését egy esetleges visszafizetési kötelezettség esetén. Továbbá javasoljuk, hogy a pénzügyi intézmény vagy biztosító által vállalt garancia vagy készfizető kezesség a végleges pályázati Felhívásban is szerepeljen. (Egy nemrég, szintén Modernizációs Alapból meghirdetett pályázat esetében ezek a lehetőségek kikerültek a végleges Felhívásból a társadalmi egyeztetésre bocsátott Felhívástervezethez képest (2025/MA/TÁVHŐ/02 azonosítószámú Megújuló energián alapuló távfűtési rendszer korszerűsítése és fejlesztése).

A Felhívás módosításra került e tekintetben, az 5.6. pontba bekerült az anyavállalati garancia.

7. A projekt műszaki-szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembevétele szükséges: c) A 651/2014/EU Rendelet (ÁCSR) 41. cikkének megfelelően a Támogatást igénylő vállalja, hogy az addicionális tárolókapacitás esetében a tárolt energia legalább 75%-át közvetlenül csatlakoztatott megújuló energiaforrásokból tárolja a működés minden egy évére (365 nap) vetítve, és ennek monitorozását lehetővé teszi az 5 éves fenntartási időszak alatt. Álláspontunk szerint a f**ogyasztó és megújuló termelő közvetlen csatlakozása nélkül is kimutatható a tárolók hálózatra gyakorolt pozitív hatása** a 420/2024-es Kormányrendelet szerint. Ezért javasoljuk, hogy a fenti pont esetében a 75%-os elvárás származási garanciával is teljesíthető legyen.

Tekintettel arra, hogy a Támogatásokat Vizsgáló Iroda állásfoglalása alapján fizikai kapcsolatot várunk el a megújuló kapacitás és a tároló között, így ettől nem áll módunkban eltérni.

8. A tulajdonjogi korlátozás (beleértve a vásárlási szándéknyilatkozatot is) jelentős többletköltséget jelenthet a pályázók számára, nem egyértelmű számunkra, hogy a megvalósítás célja miért teszi szükségszerűvé e korlátozást. Nem látjuk indokoltnak azt a tilalmat, amely szerint egy legalább 9 évre bérelt vagy más jogcímen használt, tulajdonba nem kerülő ingatlanra nem telepíthető energiatároló berendezés. Alapvetően egy székhelynek, telephelynek, fióktelepnek sem kell feltétlenül a pályázó tulajdonában lennie. Mindezekből kifolyólag javasoljuk, hogy a pályázati Felhívás olyan projektmegvalósítási helyszín kiválasztását is tegye lehetővé, amely esetében a pályázó bérleti, vagy egyéb együttműködési jogviszonnyal rendelkezik a projektmegvalósítási és projektfenntartási időszak teljes időtartamára vonatkozóan.

A Pályázati Felhívás 8. pontja a kérdésben felsorolt eseteket is lehetővé teszi a 7 éves használati jog biztosításával.

9.2. A projekt megvalósulásának záró dátuma és a költségek elszámolhatóságának végső határideje 2027. december 31.Javasoljuk felülvizsgálni a 12.2. Szakmai előrehaladási jelentések részben a 3. mérföldkőben megadott határidőt (2028.12.31.), ugyanis a Felhívástervezet 9.2. A projekt végrehajtására rendelkezésre

álló időtartam pontjában meghatározott elszámolhatóság végső határidejeként 2027.12.31. van feltüntetve.
A Felhívásban a projekt befejezésének határideje 2028.12.31. A Felhívás pontosításra került.
12.3. A támogatás folyósítására szállítói, illetve utó- és szállítói finanszírozási mód keretében van lehetőség. Javasoljuk pontosítani a Felhívás tervezet 12.3. Kifizetési kérelmek pontjában meghatározott támogatás folyósításának módját. Javasoljuk, hogy a teljes támogatás tekintetében alkalmazható legyen az utófinanszírozási módszer.
Utófinanszírozási módban kizárólag a saját teljesítéssel, valamint az előkészítéssel kapcsolatos költségek számolhatóak el.
12.3.1. Jelen Felhívás keretében lehetőség van a támogatott tevékenység elindításához támogatási előleg igénylésére a Támogatói Okiratban rögzített támogatási összeg legfeljebb 30%-áig. Javasoljuk pontosítani, hogy egyértelmű legyen, hogy kifejezetten az utófinanszírozott tevékenységre vonatkozó támogatási előlegre vagy szállítói finanszírozás esetén a szállítói előlegre is vonatkozik-e a fent említett bekezdés.
A Felhívás pontosításra került. A Felhívás keretében lehetőség van a támogatott tevékenység elindításához támogatási előleg igénylésére a Támogatói Okiratban rögzített támogatási összeg legfeljebb 30%-áig az utó- és a szállítói finanszírozású projektelemekre egyaránt. Szállítói előlegre azonban nem vonatkozik, azt a pályázónak van lehetősége a támogatási előlegből finanszírozni.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: EX ANTE (Moldrich Dávid)
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025. 06.24.
Észrevétel / Válasz:

A "Megújuló alapú energiatermelés és energiatárolás - támogatása vállalkozások számára" elnevezésű Felhívás keretében elszámolható-e az elektromos gépjárművek töltésére alkalmas töltő infrastruktúra telepítése.
Az Európai Bizottság által jóváhagyott dokumentum alapján kizárólag energiatároló rendszerek és saját felhasználási célú megújuló villamos energiatermelő rendszer kiépítése támogatható, valamint az ehhez kapcsolódó, Felhívásban felsorolt kiegészítő tevékenységek. Egyéb tevékenységek - pl. töltő infrastruktúra telepítése - nem támogatható. A pályázati Felhívás az EB támogatási dokumentummal összhangban készült.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Wimmer István
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025. 06.23.
Észrevétel / Válasz:

Kérjük átgondolni a villamosenergia- és hőtároló projektek együtt kezelhetőségét, mind a műszaki szempontok, mind a pontozási rendszer (erről bővebben lejjebb) összevethetőségének nehézségei, és az ebből esetleg fakadó egyensúlytalanságok miatt. Átgondolandó valamilyen minimum támogatási arány bevezetése az egyes technológiákra.

A Támogató nem tartja szükségesnek a forrás felosztását ezen szempont mentén.
Kérjük az egy telephelyen működő több jogi személy (pl. továbbadott energia esetén) esetén a másik jogi személyek felhasználását, valamint megújuló termelését is figyelembe lehessen venni az egyes önellátási, megújulótermelési mutatók kalkulálásánál.
A kérdést a Felhívás 7 d) pontja szabályozza.

Kérjük konzorciumi pályázat lehetővé tételét. Mivel a felhasználók nem szükségszerűen értenek a tároló leghatékonyabb működtetéséhez, ezért jobb beruházások (pl. több barnamezős) születhetnek, valamint a tárolók felhasználása nemzetgazdasági és rendszeregyensúlyi szempontból optimális lesz, ha felhasználók és aggregátorok vagy hasonló szervezetek együtt, konzorciumi formában tudnak indulni.
Konzorciumok indulása nem támogatott.
Kérjük pontosan határozzák meg hogy mi a módszertan a közvetlenül csatlakoztatott megújuló energiaforrás arányának megállapítására (7. fejezet vége, 75%-os részarány), valamint a megújulótermelő létesítmény összkapacitásának 20%-a esetén (7. Fejezet i) pont). Kérdés, hogy az energiatároló névleges vagy hasznos kapacitását kell-e figyelembe venni, a megújulótermelés inverteroldali kapacitását kell-e figyelembe venni, stb.)
A szakmai elvárás pontosításra került. Az energiatermelő összekapacitás helyett összesített csúcsteljesítmény (kWp) került meghatározásra. A Felhívás 6. pontja indikátorok is pontosításra kerültek.
Javasoljuk a fajlagos költség pontozási súlyának emelését a nemzetgazdaságilag leghatékonabb projektek megvalósítása érdekében! (erről ld. még 2.7 és 2.8 pont)
Az értékelési szempont törlésre került a Felhívásban.
Javasoljuk a szubjektív pontozási dimenziók (2-es, 3-as, 4-es és 7-es pont) összevonni, azok súlyát csökkenteni vagy objektíven mérhető dimenziókkal helyettesíteni.
A felsorolt szempontok vizsgálata elengedhetetlen a pályázat megalapozottságának megítéléséhez, nem vonhatóak össze, mivel eltérő szemszögből vizsgálják a pályázatokat.
5-ös pont: Vételezett energia %-os csökkenése ne az eddigi vételezett, hanem a összes felhasznált energiához képest számolt % legyen (jelenlegi számítás előnyben részesíti azokat, akik már most is alig vételeznek a hálózatról, és azt nullázzák le azokkal szemben, akik vételezett százalékban kisebb, azonban összes felhasználáshoz képest jelentősen növelik a nem hálózatból vételezett energiamennyiséget).
A megvalósíthatósági tanulmány (MT) útmutató további pontosítást tartalmaz.
5-ös pont: kérjük egyértelműsíteni, hogy amennyiben szaldós elszámolású egy felhasználási hely, abban az esetben a ténylegesen fizikai vételezést kell alapul venni a számításhoz, és nem a szaldó elszámolású (nettó) vételezést (hiszen utóbbi sok esetben már most is nulla, valamint egy nettó elszámolás a rendszer méretezését is szuboptimálissá teheti).
A tényleges fizikai vételezést szükséges alapul venni, mivel a konstrukció célja a hálózat tehermentesítése és függetlenség növelése.
5-ös pont: hőveszteség mértékének számítási módszertanát kérjük megadni.
A megvalósíthatósági tanulmány (MT) útmutató további pontosítást tartalmaz.
Hőtároló és villamosenergia-tároló metrikái nagyon könnyen eltérhetnek a 5, 8 és 9-es pont esetén is, ez könnyen jelentheti hogy a projektek egy típusú tárolás felé csúsznak el. Ezt a felvetést kérjük átgondolni.
Az értékelési szempontok módosultak.
8-as pontban kérjük kifejteni, hogy a fajlagos költség nevezőjében a kWh érték pontosan mit fed, hogyan kell értelmezni egy önálló tároló, egy tároló+megújuló illetve egy hőtároló projekt esetén. Kérjük az összehasonlíthatóság elveit figyelembe venni (pl. hogy ne legyen hátrányban egy 30%-ban új megújuló termelési beruházást is magában foglaló projekt, de előnyben sem azzal, hogy a megújuló termelés teljesítményét is hozzá lehet adni a kWh-hoz).
Az értékelési szempont törlésre került a Felhívásban.
Kérjük egyértelműsíteni, hogy a fajlagos költség szempontnál milyen költségszint ér maximum pontot, és hogyan oszlik meg a pontozás ehhez képest.
Az értékelési szempont törlésre került a Felhívásban.
9-es pont Kérjük határozzák meg a tárolóegység elvárt minimális élettartamát. Javasoljuk előírni, hogy az élettartam idejéig a degradáció nem lehet nagyobb egy bizonyos mértéknél (pl 70%-os rendelkezésre állási

kapacitás megmaradjon - utóbbi csak akkor lehetséges, ha a kihasználtság premizálva van (ld. 2.3 pont), különben a tárolóegységek alulhasználatához vezet).
Az értékelési szempont törlésre került a Felhívásban.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Vásárhelyi Endre
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025. 06.24.
Észrevétel / Válasz:

Tekintve, hogy a jelen társadalmi egyeztetésre bocsátott pályázati kiírásban megcélzott vállalati szektor, különösen a mikro- és kkv, az energiamenedzsmenttel és beszerzéssel foglalkozó csapatainak összeállítása, tapasztalatunk szerint, számosságban, projektfejlesztési és megvalósítási képességekben elmarad azoktól a vállalatoktól, akik alapvető tevékenysége villamos energia projektek fejlesztése és villamos-energiatermelése. Ezért javasoljuk, hogy a projektfejlesztők és/vagy Termelők is indulhassanak a pályázaton, akként, hogy a rendelkezniük kell az energiahatékonysági mutatókat hozó a pályázat megvalósításának eredményét élvező vállalatokkal együttműködési megállapodással, melyet a támogatott fél az első támogatás lehívása előtt megküld az NFFKŰ Zrt számára ellenőrzésre és mely megfelel a pályázat kiírásában bemutatott vállalt indikátoroknak.
TEÁOR kódok kikerültek a Felhívásból. A Pályázók köre pontnak és a Felhívás további feltételeinek kell megfelelni.
Támogatás a pályázat benyújtása előtt megkezdett projekthez nem nyújtható." Olvasható a kiírásban - Mi minősül már megkezdett projektnek? Az építkezés? Egy MGT?
Az Általános Pályázati és Projekt Megvalósítási Útmutató 3.4.1. pontja tartalmazza.
A kiírás előírja, hogy a teljes projektköltségre igazolt forrással kell rendelkezni. Ezt milyen módon kell igazolni?
Az elfogadható saját hozzájárulások módjait részletesen az Általános Pályázati és Projekt Megvalósítási Útmutató tartalmazza.
A Pályázat benyújtásakor rendelkezésre kell állnia működőképes megújuló energiatermelő kapacitásnak (vagy terveknek, stb). Mivel konzorciumként nem lehet indulni jelen kiírás szerint, a támogatásra jogosult miként igazolja ezt?
A 10.2 pontban felsorolt dokumentumok egyikével kell rendelkeznie a pályázónak, ezt be kell nyújtani. Ez a konzorciumi indulással nincs összefüggésben.
"A projekt keretében telepítendő tárolókapacitás mérete a fogyasztáshoz viszonyítva reális és indokolt" ezt hogyan, milyen metodikával kel igazolni?
Az értékelési szempont törlésre került a Felhívásban.

Észrevételeket benyújtó személy/szervezet: Magyar Akkumulátor Szövetség (HUBA)
Észrevétel benyújtásának időpontja: 2025. 06.24.
Észrevétel / Válasz:

A mikro- és kisvállalkozások jellemzően (illetve a középvállalkozások egy része is) HMKE-kkel és kiserőművekkel vannak felszerelve, a beépíthető tetőfelület korlátai vagy telepítési terület híján lefeljebb néhány 100 kWp beépített csúcsteljesítményű PV rendszerrel rendelkeznek, már elérték a bővíthetőség határait, vagy az adott telephelyre tervezett rendszer mérete limitált. Ezekben az esetekben a 20.000.000 Ft-os beruházási összeg (50%-os intenzitással 10.000.000 Ft támogatás) egy magas belépési küszöböt jelent. Rendszermérettől függően egyes esetekben kisebb összegből megvalósítható lehet az önfogyasztást maximalizáló méretű energiatároló rendszer beépítése. Ilyen esetben a meghatározott minimumösszeg miatt nagyobb tárolókapacitású akkumulátoros rendszer is kiépülhet, amelynél a fenntartási időszakban nehéz lesz tartani a kijelölt önfogyasztási arányt. A fentiek miatt javasoljuk, hogy a legkisebb vállalati méretkategóriában a támogatás minimum értékét szállítsák le 5.000.000 Ft-ra.
A Támogató részéről nem tartjuk indokoltnak az igényelhető támogatási összeg intervallum módosítását.
3.1.1. a) pont: Kérnénk pontosítani, hogy mely technológiák elfogadhatók. Villamosenergia tekintetében a rövidtávú (szuperkondenzátorok) alkalmazása is szóba jöhet-e mint rendszerelem. Hőenergia esetében az ipari méretű olvasztott közeges hőtároló rendszerektől a napkollektoros vagy hőszivattyús melegvíz tároló tartályok is ide sorolhatók.
A villamosenergia termelés esetén szuperkondenzátorok, hőtárolás esetén ipari méretű olvasztott közeges hőtároló rendszerekétől a napkollektoros vagy hőszivattyús melegvíz tároló tartályok is ideértendőek.
3.1.2 Az „a) Szakmai célt szolgáló tevékenységek” pontot az ipari park, plázák, zárt elosztói rendszerek, magánvezeték üzemeltetők esetére is javasoljuk kiterjeszteni a következők szerint: *Saját felhasználási célú rendszer kiépítésére vagy olyan, jogszabály alapján engedélyezett magán-, illetve zárt elosztó hálózaton keresztül történő egyéb végfelhasználói ellátásra, ahol a termelt energia legalább 75%-a az adott hálózaton kerül felhasználásra.* Ezzel a kiegészítéssel véleményünk szerint a támogatás továbbra is a szigetszerű/elosztói jellegű megújuló és tárolás koncepciót szolgálja, anélkül, hogy a közcélú hálózatra történő értékesítés (3.3 b) tiltás sérülne.
A Felhívás véglegesítése során figyelembe lett véve az észrevétel.
Kérjük továbbá pontosítani, hogy az önállóan nem támogatható tevékenységek között mely hőszivattyús technológiák támogathatók ill. nem támogathatók. A geotermikus vizes rendszerek, levegő-víz, illetve hűtő-fűtő levegő-levegő hőszivattyúk.
Szakpolitikai döntés alapján a hőtermelés nem támogatható tevékenység a megjelent Felhívásban.
A „Saját felhasználási célú megújuló villamos energia- és/vagy hőtermelő rendszer kiépítésére fordítható támogatás mértéke az elszámolható költségek legfeljebb 30 százaléka lehet.” ponthoz kapcsolódó kérdésünk: Abban az esetben, ha a megújuló energiatermelő rendszer újonnan kerül kiépítésre, azonban a beruházás mértéke meghaladja a pályázat keretében erre a célra elszámolható költségek mértékét, van-e lehetőség arra, hogy az energiatermelő rendszer költségét megbontva egy részét a pályázaton belül számoljon el a beruházó, míg a fennmaradó részt önköltségen fedezze?
Az elszámolható költségek belső korlátja nem zárja ki, hogy több önerővel beruházzon a Kedvezményezett, csak biztosítja, hogy a Felhívásból elsősorban a projekt céljainak megfelelő tevékenységeket, a tárolók beszerzését lehessen támogatni nagyobb arányban. A megjelent Felhívásban 33% költségkorlát került meghatározásra.
A 3.2. pont szerint „támogatás a pályázat benyújtása előtt megkezdett projekthez nem nyújtható”. Javasoljuk, hogy előzetesen elindított projektek kapcsán a benyújtást követően elszámolt költségek támogathatók legyenek.
A projekt megkezdésére vonatkozó pontos meghatározást az Általános Pályázati és Projektmegvalósítási útmutató 3.4.1. pontja tartalmazza.
3.3. b) pont szerint „Nem nyújtható támogatás, amennyiben a projekthelyszínen kizárólag a közcélú hálózatba vagy távhőrendszerbe történő betáplálási szándékú energiatermelés folyik” Mi a helyzet, ha van közcélú hálózatba vagy távhőrendszerbe történő betáplálás, de van saját felhasználás is, amit a tároló növelni tud, tehát csökkenti a közcélú hálózatba vagy távhőrendszerbe történő betáplálást? Javasoljuk ezt kiemelten támogatni.

A Felhívás célja, hogy a vállalatok hálózati villamosenergia-igénye csökkenjen, azaz önellátásuk növekedjen. Ez a cél értékelési szempontként is megjelenik.
Miért nem szerepelnek a Felhívásban a (PV termeléssel rendelkező nagy energiákat használó) kutatóintézetek? Javasoljuk, hogy a megfelelő gazdasági kódok (GFO kódok) ennek megfelelően szerepeljenek a kiírásban.
A kutatóintézetek egy része költségvetési szervnek minősül, amelyek kívül esnek az Európai Bizottsággal kötött dokumentumban nevesített pályázói körön. Amennyiben a kutatóintézet a pályázati Felhívásban nevesített pályázói körnél megfogalmazott feltételeknek megfelel, lehetősége van pályázatot benyújtani.
„A Pályázónak legalább a projekt elszámolható összköltségének támogatásból nem fedezett részére és a nem elszámolható részére igazolt, saját forrással kell rendelkeznie és a teljes hozzájárulás rendelkezésre állását igazolnia kell. A teljes hozzájárulás rendelkezésre állásának igazolása a Támogatói Okirat kiállításának feltétele.”Jól értjük, hogy ezen kötelezettség kapcsán felmerülő költségek 5.5 pont szerint beépíthetők a projekt költségeibe?
A saját forrás egyrészt a projekt összköltsége és a megítélt támogatás közötti különbség finanszírozására szolgál (ami alapestben a pályázó vállalatméretéhez tartozó támogatás-intenzitás alapján kerül meghatározásra). Az 5.5. pontban szereplő költségek nem vehetők figyelembe magának a pályázat költségvetésének a tervezésénél. Nem igényelhető rá támogatás, de a támogatás-intenzitás alapján jelentkező sajátforrás-igény teljesítéseként se vehető figyelembe. Amennyiben az 5.5. pontban felsorolt tevékenységek közül bármelyik szükséges a megvalósításhoz, úgy azokat a fenti leírt saját forráson felül szükséges tervezni. A támogatásból nem fedezett részre és az el nem számolható részre egyaránt szükséges a forrás rendelkezésre állását igazolni.
„A Felhívás keretében kizárólag a Pályázati Felhívás megjelenését követően felmerült, a támogatott beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó költségek számolhatók el. A projektelőkészítési költségek – az előzetes tanulmányokhoz és pályázatíráshoz tartozó költségeket leszámítva – a Támogatói Okirat hatályba lépését követően megvalósított tevékenységekhez kapcsolódóan is elszámolhatók.” Ez részben ellent mond a 3.2-nek, mivel 3.2 szerint a Benyújtás előtti költségek nem számolhatók el.
A meghirdetett Felhívás e tekintetben módosult. Lásd Felhívás 5.4. pont, továbbá elszámolhatósági útmutató.
A megvalósíthatósági tanulmány elvárt felépítése/tartalma megismerhető? Amennyiben a pályázattól függetlenül ilyen tanulmány készült egy beruházás kapcsán, vagy annak elkészítése már folyamatban van a pályázat elindításakor, annak a költsége elszámolhatóvá tehető?
A megvalósíthatósági tanulmány útmutató a Felhívás 3. sz. melléklete. A Felhívás 5.4. a) alapján „ a Megvalósíthatósági Tanulmány elkészítése, pályázatírás a **Felhívás megjelenése és a pályázat benyújtása között felmerülő költség** lehet.”
2. számú táblázat: **Költségvetési korlátok**: Tekintettel arra, hogy a kisebb rendszerek esetében a kivitelezési költségek és járulékos költségek a teljes költségeken belül magasabb arányt képviselnek, de még a közepes és nagyobb méretű rendszerek esetében is ez a költségkategória meghaladja az 5%-ot, ezért az elszámolható költségek arányát a következőképp javasoljuk módosítani: A 3. kategóriát képező kivitelezési költségek arányát mikro-, kisvállalatok esetében 15%-ra, közép- és nagyvállalatok esetében 10%-ra javasoljuk növelni.
Hivatkozott táblázatban egy költségkorlát maradt meg. Az építési költségekre vonatkozóan nem került meghatározásra %-os költségkorlát.
Projekt indikátorok: A félreértések elkerülése végett a 4. táblázatban szereplő indikátorokat kérjük pontosítani, illetve lehetőség szerint egy ezzel kapcsolatos pontos számítási metódust rendelkezésünkre bocsátani: *„A telepített energiatárolóban eltárolt megújuló energia mennyisége (közvetlenül csatlakozó megújuló termelőegységből) a teljes nominális kapacitás arányában egy évre (365 nap) vetítve”.* - Mely pontokon mért energiaértékeket szükséges figyelembe venni? A megtermelt villamosenergiát az inverteren keresztül a belső hálózatba bocsátjuk.

- A teljes nominális kapacitás alatt a beépített eszköz gyártói adatlap szerinti nominális kapacitás 365 naptári nappal megszorzott értékét kell figyelembe venni? A megtermelt energiának egy része a hálózaton és a tárolóberendezés be- és kilépő irányú energiakonverzióin keresztül elvész (adatlap szerinti roundtrip efficiency). Ezt is javasoljuk figyelembe venni.
- Milyen elvárt mérési rendszert kell a szolgáltatói mérőn túli rendszer esetében a belső hálózaton kialakítani? Szükséges hitelesített mérési pontokat beiktatni?
-KKV-k esetén döntően profilos fogyasztók vannak. Hogyan teljesíthetőek ebben az esetben az indikátorok?
A projekt indikátorok pontosításra kerültek. A mérésekkel kapcsolatos lehetőségek a 7. b) pontban kerültek meghatározásra.
7 d) pont: „A pályázó vállalatok saját energiafogyasztási igénye a projekt megvalósításához kapcsolt telephely szintjén kerülnek vizsgálatra. A beruházások kizárólag fizikailag csatlakoztatott rendszerek esetén valósíthatóak meg, az irányadó uniós állami támogatási szabályok szerint.” a.) Mit jelent a „kapcsolt telephely”? A Felhívás értelmezésében az a fizikai helyszín (hrsz./cím), ahol - a tároló és/vagy a megújuló termelő kapacitás ténylegesen települ, és - közvetlen villamos- vagy hő-kapcsolat van a pályázó fogyasztói pontja(i) és a beruházás között. Ez tehát nem cégcsoport- vagy gazdasági értelemben vett „kapcsolt vállalkozás”, hanem műszaki-fizikai összekapcsoltság. b.) Ennek szellemében a pontot a következők szerint javasoljuk pontosítani: A pályázó azon telephelyeinek/telephelyeinek energiafogyasztása kerül vizsgálatra, amely(ek)re a beruházás közvetlenül rácsatlakozik (fizikailag összekötött mérési pont).
A Felhívás pontosításra került, lásd. 7 c) pont.
7 e) pont: „A megújuló energiatermelő berendezés kapcsolódhat elosztóhálózat-üzemeltetőhöz (a továbbiakban: DSO), mérlegkörhöz és kereskedőhöz is. A szigetszerű működés is támogatható.” A nagyobb ipari parkok vagy többszereplős létesítmények gyakran zárt elosztói rendszer (ZER) vagy magánvezeték üzemeltetőn keresztül csatlakoznak. Ennek figyelembevételével az alábbi pontosítást javasoljuk: ... kapcsolódhat elosztóhálózat-üzemeltetőhöz, magán- vagy zárt elosztó hálózat (ZER) üzemeltetőjéhez, mérlegkörhöz…
A Felhívás pontosításra került.
7 g) pont: „A pályázat benyújtásakor rendelkezésre kell állnia a megújuló energiatermelésre vonatkozóan az alábbiak legalább egyikének: megújuló energiatermelő egység terve (pl.: koncepció terv, műszaki vagy kiviteli terv, engedélyes építési terv), a szükséges engedélyek, próbaüzemi jegyzőkönyv, vagy működőképes megújuló energiatermelő kapacitás.” A koncepció terv fogalma nem egyértelmű, definíciója megkapható?
A koncepcióterv döntést megalapozó terv, amely rögzíti a beruházás műszaki, gazdasági jellemzőit az engedélyes tervet megelőzően.
7 h) pont: „Kizárólag olyan projekthelyszínen történő fejlesztés támogatható, amelyen található ingatlan a pályázat benyújtásakor rendelkezik használatbavételi engedéllyel. ”Amennyiben a villamosenergia vételezés nem ingatlanhoz kapcsolódik, de jelentős villamos fogyasztás felmerül, akkor az nem támogatható? Az 1990-es évek előtti ipari csarnokoknál nincs (nem is volt) ilyen okirat. Zöldmezős vagy tető nélküli PV-/tároló-telepítések esetén nincs épület. A fentiek figyelembevételével az alábbi kiegészítést javasoljuk: … támogatható az a projekthelyszín is, ahol használatbavételi engedély nem áll rendelkezésre, feltéve hogy 1. az épület a hatályos használatbavételi kötelezettség bevezetése előtt épült és erről a pályázó hitelt érdemlő (pl. földhivatali) igazolást mellékel, vagy 2. a beruházás nem épülethez kötődik (pl. szabadföldi naperőmű, konténeres akkumulátoros tároló), és az ingatlan-használati jog a projekt teljes időtartamára (megvalósítás + fenntartás) igazolt.
A Felhívás e tekintetben módosult, lásd 7.g) pont.
j) pont „Jelen Felhívás keretében beszerzésre kerülő energiatároló egység/létesítmény vonatkozó biztonságtechnikai, tűzvédelmi előírásoknak megfelelő telepítés és működtetés”

Javasoljuk ezt a pontot az alábbiak szerint kiegészíteni: A projekt során elvárt a beszerzésre kerülő energiatároló egység/létesítmény vonatkozó biztonságtechnikai, tűzvédelmi előírásoknak megfelelő telepítése és működtetése, különös tekintettel az "Egységes szerkezetben az akkumulátoros energiatárolók elhelyezésével kapcsolatos speciális tűzvédelmi megoldások" című dokumentumban (https://www.katasztrofavedelem.hu/application/uploads/documents/2024-12/84967.pdf) megfogalmazott szabályok betartására.

A fejlesztésnek minden hatályos szabályozásnak meg kell felelnie, nem kívánjuk specifikálni tekintettel az esetleges módosítások miatt felmerülő változásokra.

„Felhívjuk a figyelmet, hogy a közvetlenül csatlakoztatott, megújuló forrásokból származó tárolt energia éves 75%-os arányától való, évenként (365 nap) mért, negatív eltérés a beruházási támogatás visszafizetési kötelezettségével jár, az eltérési százalékpontok ötödéig az 5 éves fenntartási időszak során." A fenti feltételt szigorúnak tartjuk az alábbiak miatt: **az akkumulátorok nem elhanyagolható mértékű önfogyasztását (belső LV rendszerek működése, önkisülés, hűtési rendszer) kompenzálandó folyamatosan vételez villamosenergiát a hálózatról**, amennyiben a beállított minimum SoC szint alá csökken és nincs pl. PV termelés, az önfelhasználás maximalizálásán túl más lehetséges akkumulátor üzemmódok alkalmazását (pl. energiaarbitrázs) nem teszi lehetővé.

A 15/2023. (VII. 25.) EM rendelet 29. § (3) b) pontját előírja a 75%-os elvárást. A 651/2014/EU Rendelet 2023.06.23-tól hatályos változatában a 41. cikk (1a) pontja szintén tartalmazza a 75%-os kitételt.
Az előírást jogszabály írja elő, a Felhívás nem módosult.

10.3.4. A projekt tartalmi és szakmai értékelése 5. pont előírja, hogy „Amennyiben a pályázat villamosenergia-tárolásra irányul, a projekthelyszínhez tartozó villamosenergia-hálózati csatlakozási szerződésben vagy a megkezdett csatlakozási eljárást igazoló Műszaki Gazdasági Tájékoztatóban vételezési kapacitásnak megjelenik." Tehát nem az kell, hogy a tároló megjelenjen a HCS-ben, vagy MGT-ben, hanem hogy legyen vételezési kapacitása HCS vagy MGT? Amennyiben rosszul értelmezzük és kell a HCS-ban, vagy MGT-ben a tárolóra vonatkozó megjelenés, akkor nem biztosítható a DSO-k kiszámíthatatlan MGT kiadásai miatt, ebben az esetben javasoljuk cserélni: tárolóval kiegészített beadott igénybejelentés-re. Továbbá, mivel ez a pont ellentmond annak, hogy a szigetüzemű működés is támogatható, ezért az egész törlése javasolt.

A pályázattal együtt az igénybejelentő emailt, annak visszaigazolását, illetve a kitöltött igénybejelentő nyomtatványt kell benyújtani. Az igénybejelentőben szükséges feltüntetni a kiépítendő tárolókapacitás méretét. A szigetüzem esetében az értékelési előfeltételek 3. pontja alapján HCS vagy MGT nem elvárt.

7. pont értékelési feltétele, hogy „A projekt keretében telepítendő tárolókapacitás mérete a fogyasztáshoz viszonyítva reális és indokolt." Mi alapján dől ez el? Javasolt ezt a kritériumot konkrétabban megfogalmazni.

A szempont törlésre került a megjelent Felhívásban.

2-es pont (az 1-es pont hiányzik, 5-ösből kettő darab van) értékeli, hogy „A Pályázó működési és vezetési struktúrája megfelelő. A projekt megvalósítása során bevonni kívánt szakemberek, külső szakértők kapacitása megfelelő. A projekt megvalósításában részt vevő személyek szakmai alkalmassága, szakértelme megfelelő" Mi alapján kerül pontosan értékelésre ez a szempont? Kérjük a konkrétabb megfogalmazását.

A megvalósíthatósági tanulmány útmutató szerinti elvárásokat ellenőrzi az értkelő. Az MT-ben kell bemutatni, hogy a pályázó megfelelő szakértelemmel és kapacitással rendelkezik a támogatásból megvalósuló projekt lebonyolításához.

3-as pont „A projekt költségvetésének megalapozottsága és költséghatékonysága: a projekt keretében tervezett költségtételek szükségesek, kellően alátámasztottak és nem tekinthetők túlárazottnak." Mi alapján kerül pontosan értékelésre ez a szempont? Kérjük a konkrétabb megfogalmazását.

Az értékelő a piaci árak ismeretében vizsgálja ezen szempont szerint a pályázati dokumentációt.

8-as pont „Kulcsrakész éles üzem eléréséhez szükséges beruházás fajlagos költsége - beleértve a tervezés, építés, felújítás, berendezések, anyagok és egyéb költségeket." Mi alapján kerülnek a fajlagos költségek értékelésre? Mi számít jónak/rossznak? Milyen tételeket kell figyelembe venni a fajlagos költségek számításánál?

A szempont törlésre került a megjelent Felhívásban.
9-es pont „A minimálisan elvárt tervezett hasznos élettartamhoz képest vállalt többlet élettartam hónapokban megadva (0-36 pontozva, a 36 feletti már nem)” Nincs a Felhívásban megjelölve, hogy mi az elvárt hasznos élettartam, amihez képest többet kell/lehet vállalni. Kérjük ennek a pontnak is a pontosítását.
A szempont törlésre került a megjelent Felhívásban.
10-es pont „Újrahasznosított tárolóelemeket tartalmazó tárolókapacitás aránya a teljes tárolókapacitás arányában” Mi alapján történik a pontozás? Hogyan lehet igazolni az újrahasznosítás tényét? Hogyan lehet rá garanciát vállalni?
Tárolóelemek alatt a tárolórendszer technológiájának alapjául szolgáló alapanyagot értjük. A pályázó azt köteles megadni, hogy a teljes tárolókapacitás mekkora hányadát biztosítják olyan tárolóelemek, amelyek igazoltan újrahasznosított alapanyagokat tartalmaznak. Amennyiben a pályázó előzetesen vállalja újrahasznosított elemek használatát, azt gyártói garanciával szükséges alátámasztani.
Mi minősül 50%-os készültségi szintnek? Megvalósíthatósági Tanulmány, Általános Pályázati és Projekt Megvalósítási Útmutató, Elszámolhatósági Útmutató hasonlóak lesznek a „Távfűtési rendszer infrastruktúrájának korszerűsítése és fejlesztése” és/vagy „Megújuló energián alapuló távfűtési rendszer korszerűsítése és fejlesztése” elnevezésű pályázatok dokumentumaihoz?
A kérdésben hivatkozott mellékeltek a pályázati Felhívás megjelenésével együtt publikálásra kerültek. A Kedvezményezetteknek a pályázat összeállítása során szükséges meghatároznia, hogy az érintett projekt műszaki- szakmai tartalma alapján pontosan mit jelent az adott mérföldkőhöz tartozóan a Felhívás 12.2. pontjában meghatározott százalékos korlát elérése, így nem javasoljuk ennek Felhívás szinten történő pontosítását.